

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail:
urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
JP“ ELEKTROPRIVREDA HZ HB “ D.D MOSTAR**

2011.GODINU

Broj:06-07/12

Sarajevo, srpanj 2012. godine

MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju priložene bilance stanja Javnog poduzeća "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar (u daljem tekstu Društvo), sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. godine i odgovarajuće bilance uspjeha, izvješća o promjenama na kapitalu i izvješća o novčanim tijekovima za godinu koja se završava na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja sa propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz financijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i objektivnu prezentaciju financijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: uvođenje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su važne za pripremu i objektivnu prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja poduzeća sa važećim zakonskim i drugim važećim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima na temelju obavljene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH („Sl. novine FBiH“ broj 22/06) i Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih revizorskih institucija ISSAI („Sl. glasnik BiH“ broj 38/11). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o usklađenosti poslovanja i iznosima koji su objavljeni u financijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvješćima, nastalim usljed korupcije i prevare. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su važne za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije financijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. U okviru investicija u tijeku iskazana su ulaganja 11.818.576 KM u Projekt SKADA/EMS i Telekomunikacije (projekt operacije za prijenos) koja će biti prenesena na Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka Operativno područje (OP) Mostar, nakon postizanja statusa dijela Projekta koji se tiče Telekomunikacija za sve tri Elektroprivrede. Na temelju navedenih ulaganja, precijenjene su i obveze u financijskim izvješćima na dan 31.12.2011. godine za 11.768.556 KM, što je šire pojašnjeno u točki 4.3. Izvješća.**
- 2. Ne možemo potvrditi opravdanost izdataka po osnovu porezno nepriznatih rashoda u iznosu od 2.586.497 KM (oporezivi iznos jubilarnih nagrada, regresa, pokloni djeci djelatnika, naknada za vjerske blagdane i naknade u slučaju smrti uposlenika), kao i opravdanost porezno priznatih rashoda u iznosu od 2.616.109 KM (naknade za vjerske blagdane 1.008.654 KM te rashod građevinskog objekta 1.607.455 KM), obzirom da je Društvo iskazalo gubitak u poslovanju za 2011. godinu u iznosu od 14.994.675 KM, što je šire pojašnjeno u točkama 4.2; 4.9. i 4.9.1. Izvješća.**

Mišljenje sa rezervom:

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno, finansijski položaj Javnog poduzeća "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne", dioničko društvo Mostar, sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. godine, rezultate njegovog poslovanja te novčani tijek, za godinu koja je završila na taj dan, sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Financijsko poslovanje u tijeku 2011. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije bilo je usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima sa važećom zakonskom i drugom regulativom.

Isticanje predmeta koja nisu uticala na davanje mišljenja:

Zbog neefikasnosti rukovođenja Uprave Društva i predstavnika državnog kapitala u organima upravljanja, nastao je gubitak u poslovanju. Neplanirano su se upošljavali djelatnici, tako da je u revidiranoj godini uposleno 65 djelatnika, a prihodi su smanjeni u odnosu na prošlu godinu 18.007.926 KM ili 5%. Iskazana su visoka potraživanja, a na teret rashoda ukupno je ispravljeno 94.268.999 KM, od čega se na 2011. godinu odnosi 5.807.311 KM i naplata istih je neizvjesna. Naprijed navedeno u konačnici je utjecalo na rezultate poslovanja, kako u tekućoj godini, a imaće uticaja i u narednom periodu.

Sarajevo, 20. srpnja 2012. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

Dr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

K A Z A L O

1.	UVOD	1
2.	CILJ, OBIM I PREDMET REVIZIJE	2
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	2
4.	NALAZI I PREPORUKE	3
4.1	Osvrt na prethodnu reviziju	3
4.2	Sustav internih kontrola	3
4.3	Planiranje i izvješćivanje	6
4.4	Stalna sredstva i dugoročni plasmani.....	7
4.5	Tekuća sredstva – Novčana sredstva i potraživanja	11
4.5.1	Novčana sredstva.....	11
4.5.2	Potraživanja od kupaca	11
4.6	Kapital	13
4.7	Obveze i razgraničenja	13
4.7.1	Potencijalne obveze -Sudski sporovi.....	15
4.8	Prihodi	16
4.9	Rashodi	17
4.9.1	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	18
4.10	Financijski rezultat	21
4.11	Javne nabave	21
4.12	Vanbilančna evidencija	23
4.13	Proces IT sustav	23
5.	KOMENTAR	25

B I L A N S T A N J A na dan 31.12.2011. godine

Pozicija	Neto iznos tekuće godine	prethodne godine
AKTIVA		
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	1.113.558.983	1.112.026.976
Nematerijalna sredstva	2.936.637	3.098.652
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.089.211.052	1.087.456.315
Biološka sredstva	-	-
Ostala stalna nematerijalna sredstva	16.656	16.656
Dugoročni finansijski plasmani	21.394.638	21.455.353
Druga dugoročna potraživanja	-	-
Dugoročna razgraničenja	-	-
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	-	-
C) TEKUĆA SREDSTVA	121.249.723	138.545.561
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	9.593.256	12.344.740
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	111.656.467	126.200.821
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	-	-
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	-	-
POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	1.234.808.706	1.250.572.537
Izvanbilansna evidencija- izvanbilansna aktiva	328.855.813	327.106.377
UKUPNA AKTIVA	1.563.664.519	1.577.678.914
PASIVA		
A) KAPITAL	911.828.297	967.143.091
Temeljni kapital	736.166.001	736.166.001
Upisani neuplaćeni kapital	-	-
Emisiona premija	-	-
Rezerve	13.697.847	5.524.740
Revalorizacione rezerve	213.707.860	245.834.515
Nerealizovani dobiti	-	-
Nerealizovani gubici	-	-
Neraspoređena dobit	8.381.338	49.376.756
Gubitak do visine kapitala	60.124.749	69.758.921
Otkupljene vlastite dionice i udjeli	-	-
B) DUGOROČNA REZERVIRANJA	86.745.752	84.024.016
C) DUGOROČNE OBAVEZE	144.119.284	142.978.756
D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	-	-
E) KRATKOROČNE OBAVEZE	67.000.288	53.933.307
Kratkoročne finansijske obaveze	9.841.047	11.221.698
Obaveze iz poslovanja	46.468.888	28.622.588
Obaveze iz specifičnih poslova	-	-
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih prim. Zaposlenih	6.373.320	6.163.531
Druge obaveze	616.079	13.995
Obaveze za PDV	1.448.025	3.557.876
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	2.252.929	4.353.619
Obaveze za porez na dobit	-	-
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	1.369.767	2.493.367
G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	23.745.318	-
POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	1.234.808.706	1.250.572.537
Izvanbilansna evidencija-izvanbilansna pasiva	328.855.813	327.106.377
UKUPNA PASIVA	1.563.664.519	1.577.678.914

Financijska izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovoda. Uprava je pripremila, a Nadzorni odbor odobrio njihovo izdavanje, 29.02.2012. godine.

BILANS USPJEHA za period 01.01.–31.12.2011. godine

Pozicija :	Tekuća godina	Prethodna godina
A) DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I Poslovni prihodi (od 1 do 4)	352.302.817	372.259.258
1. Prihodi od prodaje učinaka	349.592.336	369.480.601
2. Prihod od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	-	-
3. Ostali poslovni prihodi	2.710.481	2.778.657
II Poslovni rashodi (od 1 do 7)	366.516.482	297.073.242
1. Nabavna vrijednost prodane robe	161.347.071	91.901.143
2. Materijalni troškovi	6.943.872	8.086.841
3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	79.817.722	71.899.157
4. Troškovi proizvodnih usluga	42.708.035	39.677.631
5. Amortizacija	51.143.550	43.901.136
6. Troškovi rezerviranja	1.140.172	4.689.097
7. Nematerijalni troškovi	23.416.060	36.918.237
III Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)		75.186.016
IV Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	14.213.665	
FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
V Financijski prihodi	1.178.673	2.025.431
1. Prihod od kamata	1.136.619	1.975.135
2. Pozitivne kursne razlike	42.054	45.981
3. Ostali financijski prihodi	-	4.315
VI Financijski rashodi	4.911.134	2.979.887
1. Rashodi kamata	4.583.439	1.595.422
2. Negativne kursne razlike	327.659	1.383.884
3. Ostali financijski rashodi	-	581
VII Dobit od financijske aktivnosti (V-VI)		
VIII Gubitak od financijske aktivnosti (VI - V)	3.732.461	954.456
IX Dobit od redovne aktivnosti (III - IV + VII - VIII) > 0		74.231.560
X Gubitak redovne aktivnosti (III - IV + VII - VIII) < 0	17.946.126	
OSTALI PRIHODI I RASHODI		
XI Ostali prihodi i dobici	8.718.998	8.697.931
1. Dobici od prodaje stalnih sredstava	88.378	53.330
2. Naplaćena otpisana potraživanja	2.518.076	3.905.767
3. Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	-	96.551
4. Otpis obaveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	6.112.544	4.642.283
XII Ostali rashodi i gubici	8.446.027	38.287.224
1. Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	1.743.334	370.109
2. Manjkovi	105.161	13.502
3. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	5.807.312	37.383.646
4. Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	790.220	519.967
XIII Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XI - XII)	272.971	
XIV Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XII - XI)		29.589.293
PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
XV Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	2.782.544	
XVI Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	5.549	3.383.281
1. Umanjenje vrijednosti materijalnih stalnih sredstava	570	1.061
2. Umanjenje vrijednosti zaliha	-	3.382.220
3. Umanjenje vrijednosti ostalih sredstava	4.979	-
XVII Dobit od usklađivanja vrijednosti (XV - XVI) > 0	2.776.995	
XVIII Gubitak od usklađivanja vrijednosti (XV - XVI) < 0		3.383.281
1* Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznac. grešaka iz ranijih perioda	160	8.498
2* Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznac. grešaka iz ranijih perioda	98.675	520.969
DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (IX - X + XIII - XIV - 1*) > 0		40.746.515
XX Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (IX - X + XIII - XIV - 1*) < 0	14.994.675	
NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XXI Neto dobit neprekinutog poslovanja		40.746.515
XXII Neto gubitak neprekinutog poslovanja	14.994.675	
NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVIII Neto dobit perioda (XXI - XXII) > 0		40.746.515
XIX Neto gubitak perioda (XXI - XXII) < 0	14.994.675	
DOBICI UTVRĐENI IZRAVNO U KAPITALU	8.381.338	
1. Dobici od realizacije revalorizovanih rezervi stalnih sredstava	8.381.338	-
XXX Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza	8.381.338	
XXXI Neto ostala sveobuhvatna dobit	8.381.338	
XXXII Ukupno neto ostala sveobuhvatna dobit perioda		40.746.515
XXXIII Ukupno neto ostali sveobuhvatni gubitak	6.613.337	

Financijska izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovoda. Uprava je pripremila, a Nadzorni odbor odobrio njihovo izdavanje, 29.02.2012. godine.

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA

za period od 01.01. do 31.12.2011. godine
(IZRAVNA METODA)

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 1 do 3)	496.525.948	517.599.675
1 Prilivi od kupaca i primljeni avansi	468.066.199	482.679.829
2 Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	1.196.099	383.525
3 Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	27.263.650	34.536.321
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 1 do 5)	452.047.352	477.316.423
1 Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	314.260.004	337.065.318
2 Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	111.177.184	108.337.576
3 Odlivi iz osnova plaćenih kamata	4.365.084	1.595.565
4 Odlivi iz osnova poreza i drugih dadžbina	17.492.952	27.785.844
5 Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	4.752.128	2.532.120
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I – II)	44.478.596	40.283.252
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	-	-
B. GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	64.533.839	73.597.092
1 Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	64.445.461	73.543.762
2 Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	-	-
3 Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	88.378	53.330
4 Prilivi iz osnova kamata	-	-
5 Prilivi iz osnova dividendi i učešća u dobiti	-	-
6 Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-
II Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	112.653.718	103.720.338
1 Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	64.558.135	40.050.708
2 Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-
3 Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	48.095.583	63.669.630
4 Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-
III Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-
IV Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	48.119.879	30.123.246
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 1 do 4)	20.686.196	44.796.735
1 Priliv iz osnova povećanja osnovnog kapitala	-	-
2 Priliv iz osnova dugoročnih kredita	10.686.196	20.977.113
3 Priliv iz osnova kratkoročnih kredita	-	-
4 Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	10.000.000	23.819.622
II Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 1 do 6)	27.179.871	20.904.246
1 Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-
2 Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	11.181.440	10.374.479
3 Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-
4 Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-
5 Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	15.998.431	10.529.767
6 Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	-
III Neto prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (I-II)	-	-
IV Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (II-I)	6.493.675	-
D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	581.745.983	635.993.502
E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	591.880.941	601.941.007
F. NETO PRILIV GOTOVINE (D-E)	-	34.052.495
G. NETO ODLIV GOTOVINE (E-D)	10.134.958	-
H. Gotovina na početku izvještajnog perioda	48.203.966	14.151.471
I Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-
J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-
K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (H+F-G+I-J)	38.069.008	48.203.966

Financijska izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila, a Nadzorni odbor odobrio njihovo izdavanje, 29.02.2012. godine..

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU za period koji završava na dan 31.12.2011.

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i drugi oblici osnovnog kapitala	Revaloriz. Rezerve (MRS16 MRS 21 MRS 38)	Ostale rezerve	Akumulir. neras.dobit/nepok.gub.	UKUPNO (2+3+4+5)	Manj. interes	UKUPNO KAPITAL (6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.Stanje na dan 31/12/2009. Godine	736.166.001	254.464.756	794.092	(55.152.581)	936.272.268	-	936.272.268
2.Efekti promjena u račun.politikama	-	-	-	-	-	-	-
3.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-
4.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2009. godine, odnosno, 01.01.2010. godine	736.166.001	254.464.756	794.092	(55.152.581)	936.272.268	-	936.272.268
5.Efekti revalorizacije materijalnih i nemater.sredstava	-	(8.630.241)	4.730.648	-	(3.899.593)	-	(3.899.593)
6.Nerealizovani dobiti/gubici po osn.fin. sred.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-	-	-
7.Kursne razlike nastale prevođenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-
8.Netto dobit(gubitak perioda) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	-	-	-
9.Netto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalui	-	-	-	34.770.416	34.770.416	-	34.770.416
10.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva dobitka	-	-	-	-	-	-	-
11.Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili msanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-
12.Stanje na dan 31/12/2010.god	736.166.001	245.834.515	5.524.740	(20.382.165)	967.143.091	-	967.143.091
13.Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-	-	-
14.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-
15.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2010.god.odnosno 01.01.2011.g.	736.166.001	245.834.515	5.524.740	(20.382.165)	967.143.091	-	967.143.091
16.Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(32.126.656)	8.173.107	-	(23.953.549)	-	(23.953.549)
17.Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finans.sreds.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-	-	-
18.Kursne razlike nastale prevođenj. fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-
19.Netto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	-	-	-
20.Netto dobiti/gubici priznati u kapit.	-	-	-	(31.361.246)	(31.361.246)	-	(31.361.246)
21.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva gubitka	-	-	-	-	-	-	-
22.Emisija dion.kapit.i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-
23.Stanje na dan 31.12.2011.godine	736.166.001	213.707.859	13.697.847	(51.743.411)	911.828.296	-	911.828.296

Financijska izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovoda. Uprava je pripremila, a Nadzorni odbor odobrio njihovo izdavanje, 29.02.2012. godine.

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
JP „ELEKTROPRIVREDA HZ HB“ d.d. MOSTAR
ZA 2011. GODINU**

1. UVOD

Javno poduzeće »Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne« d. d. Mostar (u daljem tekstu Društvo), ima pravni kontinuitet od 1992. godine kada je u upisano je u sudski registar kod Županijskog suda u Mostaru i od tada djeluje u 35 općina Federacije Bosne i Hercegovine. Od travnja 2004.godine posluje kao dioničko društvo.

Temeljni kapital iskazan je u iznosu od 736.166.000 KM, a podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica, nominalne vrijednosti od 100 KM.

Temeljni kapital sastoji se od: državnog kapitala koji čini 90% ili 662.631.000 KM i privatiziranog-dioničkog kapitala koji čini 10% temeljnog kapitala ili 73.535.000 KM.

Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, opskrba električnom energijom; trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, uključujući upravljanje elektroenergetskim sustavom, te izvoz i uvoz električne energije. Zbog restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Bosni i Hercegovini iz poduzeća je od ožujka 2006. godine izdvojena djelatnost prijenosa električne energije.

Društvo je složena organizacija, organizirano po funkcionalnom i teritorijalnom principu. Evidencije o poslovnim aktivnostima se vode u organizacijskim jedinicama: proizvodnji, distribuciji i opskrbi, dok se distribucijske aktivnosti iskazuju po pojedinim područjima. Izvještavanje se vrši na nivou poduzeća kao pravnog subjekta, sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Temeljna organizacijska struktura Društva uspostavljena je kroz sljedeće organizacijske jedinice:

- Direkcija Društva,
- Proizvodnja električne energije,
- Distribucija električne energije,
- Opskrba električne energije,
- Ekonomski poslovi,
- Pravni poslovi i
- Razvoj.

Proizvodnja električne energije vrši se u hidroelektranama koje su organizirane kroz dva sliva:

Sliv Neretva kojeg čine: Pogon HE“ RAMA“ Prozor; Pogon HE „MOSTAR“ Mostar, Pogon HE“PEĆ MLINI“ Grude; Pogon HE“ Mostarsko blato“ Mostar, te:

Sliv Vrbas kojeg čine: Pogon HE „JAJCE“ 1 Jajce; Pogon HE “JAJCE“2 Jajce i centar upravljanja sliva Vrbas.

Društvo prema teritorijalno-funkcionalnom principu djelatnost distribucije električne energije obavlja kroz slijedeće cjeline:

- Distribucijsko područje «Centar»,
- Distribucijsko područje «Sjever» i
- Distribucijsko područje «Jug».

Društvo prema teritorijalno-funkcionalnom principu djelatnost opskrbe električne energije obavlja kroz slijedeće cjeline:

- Opskrbno područje «Centar»,
- Opskrbno područje «Sjever» i
- Opskrbno područje «Jug».

Društvo ima udjel u temeljnom kapitalu poduzeća «Konstruktor-Neretva» d.o.o. Čapljina u visini 859.665 KM ili 14%, kao i većinski udjel u iznosu od 247.139 KM ili 57,14%, u Elektrokontrolu HZ HB «Čapljina».

Na dan 31.12.2011. godine u Društvu je bilo uposleno 1.880 zaposlenika.
Sjedište Društva je u Mostaru, Ul. Mile Budaka 106 A.

2. CILJ, OBIM I PREDMET REVIZIJE

Cilj naše revizije je da se na temelju provedene revizije izrazi mišljenje da li su financijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja. Za realizaciju navedenog cilja procjenjivat ćemo, da li rukovodioci primjenjuju važeće zakonske i druge propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i danih ovlaštenja, ocjenu financijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola uspostavljenih tako da zaštite imovinu kao i sposobnost da otkrivaju i sprječavaju značajno pogrešna prikazivanja u financijskim izvješćima.

Zbog ograničenja vremena i resursa revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije. Revizijom nismo detaljno provjerili vanbilančnu evidenciju.

Sustavom uzorka ispitali smo procese i sa njima povezane financijske veličine vezane za planiranje poslovnih aktivnosti, imovinu, prihode, tražbine, obveze, značajnije troškove i rashode; kapital i procedure javnih nabavi, tako da postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja za koja smo smatrali bitnim, a vezana su za financijsko izvješćivanje.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja za 2011. godinu konstatirali smo određene slabosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- *Vlasnici kapitala, u cilju zaštite imovine Društva, dužni su aktivno se uključiti i poduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju navedenih propusta.*
- *Potrebno je da Uprava uloži dodatni napor kako bi ojačali i unaprijedili nadzor nad funkcioniranjem uspostavljenog sustava internih kontrola i da ojača rad Odjela interne revizije.*
- *Izvršiti analizu internih akata kojima se reguliraju naknade za odvojeni život i troškovi prijevoza uposlenika i poduzmu odgovarajuće mjere.*
- *Poduzeti sve aktivnosti u cilju ostvarenja pozitivnog financijskog rezultata, te Planom odnosno Rebalansom plana poslovanja predvidjeti rashode neophodne za obavljanje postavljenih poslovnih ciljeva Društva sukladno zakonskim propisima.*
- *Organi upravljanja (Vlada FBiH; Nadzorni odbor i Uprava) svatko u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja poduzeti aktivnosti da se izvrši razgraničenje Projekta SCADA/EMS i Telekomunikacije na temelju Osnovnih ugovora i Amandmana, odnosno utvrdi raspodjela roba i usluga na objekte Elektroprijenos BiH i objekte JP Elektroprivreda HZ HB d. d Mostar.*
- *Na datum bilanca, vršiti procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava.*
- *Intenzivirati aktivnosti vezano za osiguranje dokaza o vlasništvu ili posjedu nekretnina kod nadležnih sudova.*
- *Nastaviti aktivnosti u cilju osiguranja naplate isporučene električne energije, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja po pojedinim korisnicima, odnosno koristiti sve mehanizme da se smanji ispravka vrijednosti i otpis potraživanja u narednom periodu.*
- *U poslovnim knjigama, evidentirati obveze sukladno točki 60 do 64 Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća MRS.*

- *Uprava i Nadzorni odbor Društva trebaju poduzeti sve aktivnosti kako bi trošenje sredstava bilo racionalno i u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti, sukladno zakonskim propisima i internim aktima Društva.*
- *Izvršiti uvid u relevantnu dokumentaciju, funkcionalnih zahtjeva i softverske funkcionalnosti i iznaći adekvatno rješenje kako bi se proces upravljanja kadrovima informatički adekvatno podržao u svrhu efikasnog ekonomičnog i efektivnog poslovanja.*
- *Preporučujemo doradu dokumenta nacrtu strategija IT razvoja i usvajanja od strane menadžmenta.*
- *Preporučujemo analize IT sigurnosnih rizika, implementaciju adekvatnih kontrola okruženja, monitoringa aktivnosti korisnika, planova kontinuiteta posla i oporavka nakon katastrofe za sve ključne sustave.*
- *Preporučujemo uspostavi interne web stranice (E-knjžnica) kao i web portala Društva u svrhu osiguranja dostupnosti raspoloživost informacija putem modernog sredstva komuniciranja.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na prethodnu reviziju

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH sedmi put provodi reviziju finansijskih izvješća Društva i usklađenosti iskazanih iznosa u izvješćima sa važećim zakonskim i drugim propisima. Prethodnom revizijom finansijskih izvješća za 2010. godinu dano je uvjetno mišljenje jer je:

Društvo u 2010. godini izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja u iznosu od 30.550.691 KM od Elektroprijenosa BiH a.d. Banja Luka iz 2006.godine, na teret rashoda tekućeg perioda, te za navedeni iznos umanjilo finansijski rezultat, odnosno dobit tekuće godinu.

Dugoročni novčani depoziti u iznosu od 20.000.000 KM nisu bili iskazani u okviru odgovarajućih knjigovodstvenih pozicija sukladno članu 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U okviru investicija u tijeku iskazana su ulaganja 11.818.576 KM u Projekt SKADA/EMS i Telekomunikacije (projekt operacije za prijenos) koja će biti prenesena na Elektroprijenos BiH a.d. Banjaluka Operativno područje (OP) Mostar, nakon postizanja statusa dijela Projekta koji se tiče Telekomunikacija za sve tri Elektroprivrede, što je dovelo da su za navedeni iznos precijenjena i sredstva i obveze.

Predmetnom revizijom utvrdili smo da su novčani depoziti evidentirani u okviru odgovarajućih pozicija sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Društvo je angažiralo komercijalnu revizorsku kuću KPMG B-H d.o.o. za reviziju, koja je radila reviziju finansijskih izvješća za 2011. godinu.

4.2 Sustav internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu funkcioniranja sustava internih kontrola na temelju provedene revizije određenih procesa poslovanja kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijska izvješća i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost za uspostavu sustava internih kontrola je na Upravi Društva, a temelj funkcioniranja istog je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, kontrolnih aktivnosti i adekvatne procijene rizika poslovnih procesa. Polazni temelj za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacijske strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Iako je Društvo donijelo značajan broj internih akata u cilju uspostavljanja sustava internih kontrola, ne možemo potvrditi da su interne kontrole u potpunosti funkcionirale u cilju racionalizacije poslovanja, zaštite imovine i donošenja ispravnih poslovnih odluka.

Provedenom revizijom konstatirano je: na stalnim sredstvima evidentirana su investiciona ulaganja koje ne čine imovinu Društva, a samim time su i obveze precijenjene; na datum bilance nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjena nadoknadiive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava; još uvijek su značajna nenaplaćena potraživanja od kupaca koja kroz ispravku vrijednosti terete troškove poslovanja; realizacija rashoda nije bila racionalna i sukladna namjeni planom predviđenih sredstava.

Planom, odnosno Rebalansom plana poslovanja i dalje se predviđaju izdaci za vjerske blagdane (2.017.000 KM), za koje se ne može potvrditi da su isti planirani u cilju obavljanja poslovnih aktivnosti. Uprava i nadzorni odbor Društva nisu poduzeli nikakve aktivnosti kako bi se Planom, odnosno Rebalansom plana predvidjeli samo rashodi koji su u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti, a u cilju racionalizacije rashoda.

U tijeku 2011. godine Uprava Društva izvršila je izmjene i dopune Pravilnika o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta šest puta, a do okončanja predmetne revizije izmjene su izvršene još šest puta. Za navedene izmjene i dopune nije osigurana suglasnost Sindikata što je suprotno članu 2 i članu 88 Kolektivnog ugovora elektroprivredne djelatnosti u FBiH. Nadzorni odbor nije razmatrao navedene Izmjene i dopune pravilnika o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta, iako sukladno Zakonu o gospodarskim društvima, Uprava Društva organizira rad, rukovodi poslovanjem i odgovara za zakonitost poslovanja, a Nadzorni odbor nadzire rad Uprave. Prema Zakonu o javnim poduzećima, Nadzorni odbor i Uprava Društva u izvršavanju svojih obveza dužni su aktivno učestvovati u kontroli provođenja zakona, pravilnika i drugih propisa u javnom poduzeću i odgovorni su za strogo poštivanje poslovnika i drugih akata i dosljedno provođenje Zakona.

Izmjenama Pravilnika o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta **povećavao se broj radnih mjesta i broj izvršilaca, mijenjali su se uvjeti za radna mjesta, kao i opis poslova i radnih zadataka. Primjera radi navodimo** da su izvršene izmjene Pravilnika o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta u organizacionim jedinicama Proizvodnja električne energije i Direkciji Društva za radna mjesta savjetnika izvršnog direktora i referenata za tehničku podršku, referenata voznog parka i drugi na način da je povećan broj izvršilaca u odnosu na prethodni pravilnik. U organizacijskoj jedinici Distribucija električne energije u Uredu Izvršnog direktora uvodi se radna mjesta Rukovoditelj za vozni park i stručni suradnici i drugi. Također u radnoj jedinici Opskrbe električnom energijom uvode se nova radna mjesta više savjetnika izvršnog direktora.

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organizacijskih jedinica Direkcije Društva, Ekonomski poslovi, Pravni poslovi i u Ekonomskim poslovima, Sektor za nabave kod radnog mjesta Administrator broj izvršitelja sa 1 mijenja se na 2, kod radnog mjesta Samostalni referent broj izvršitelja mijenja se sa 2 na 3, kod radnog mjesta 38 Samostalni referent 3 broj izvršitelja sa 1 mijenja se na 2, dok se kod radnog mjesta 43 mijenja naziv radnog mjesta, uvjeti za radno mjesto, te opis poslova.

Naglašavamo da je u 2011. godini uposljeno 65 djelatnika, a tendencija upošljavanja nastavljena je i u 2012. godini, tako da je do 20. srpnja 2012. godine, Društvo uposlilo 66 djelatnika, što je ukupno 131 djelatnik. Kadrovska evidencija nije uspostavljena na nivou Društva, već po organizacionim jedinicama, tako da je navedeni podatak o upošljavanju zbir iz dostavljene dokumentacije organizacijskih dijelova. **Svi djelatnici su primljeni isključivo na inicijativu Generalnog direktora ili izvršnih direktora iako je: člankom 3. Kolektivnog ugovora EP HZHB regulirano** da se radni odnos zasniva ugovorom o radu zaključenim između poslodavca i uposlenika nakon provedenog postupka prijema sukladno Zakonu. O potrebi upošljavanja novog uposlenika odlučuje poslodavac, a odabir novog uposlenika vrši na jedan od načina predviđenih Pravilnikom o radu Društva. Provedba natječaja isključuje se kod stipendista temeljem ugovora o stipendiranju. Upošljavanje novog uposlenika moguće je tek nakon neuspjelog pokušaja traženja odgovarajućeg uposlenika unutar društva, u smislu odredaba ovog Ugovora. Ovlaštena osoba vrši obavezno traženje odgovarajućeg uposlenika unutar Društva u kontaktima s drugim ovlaštenim osobama, odnosno putem službi i internog oglasa.

Zaključkom Vlade Federacije BiH, V broj 1313/11 od 01.12.2011. godine zadužena su sva federalna ministarstva da u gospodarskim društvima u kojim vrše ovlaštenja na temelju većinskog učešća državnog kapitala putem predstavnika državnog kapitala - članova nadzornih odbora, utvrde stepen usuglašenosti

statuta gospodarskih društava sa odgovarajućim zakonima, **te da osiguraju da u predmetne statute budu unesene odredbe kojim će se onemogućiti zapošljavanje mimo javnih konkursa.** Nadzorni odbori imenovani ispred državnog kapitala trebali su da izvrše uvid u statute gospodarskih društava u čiji Nadzorni odbor su imenovani, te da sačine informaciju o stepenu njihove usklađenosti sa odgovarajućim propisima i istu dostave Ministarstvu energetike, rudarstva i industrije najkasnije u roku 10 dana. Ujedno je potrebno da Nadzorni odbori gospodarskih društava **sačine prijedloge izmjena i dopuna statuta** društava, kojima će se osigurati da u predmetne statute budu unesene odredbe, kojim će se **onemogućiti zapošljavanje mimo javnih konkursa**, te da iste dostave ovom Ministarstvu najkasnije u roku 10 dana.

Istim Zaključkom sva federalna ministarstva zadužena su da Vladi Federacije BiH u roku od 15 dana dostave informaciju o realizaciji ovog Zaključka.

Provedenom revizijom je utvrđeno da niti članovi Nadzornog odbora kao predstavnici većinskog kapitala nisu postupili po navedenom Zaključku Vlade, niti je Društvo pristupilo izmjenama i dopunama Statuta do momenta okončanja predmetne revizije. Nadzorni odbor se 19.01.2012. godine očitovao Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije po ovom Zaključku, u kojem nadležni Društvo smatraju da je Statut JPEP HZ HB d.d Mostar usuglašen sa važećim zakonima i da nema potrebe vršiti izmjene i dopune Statuta.

Uvidom u određeni broj dosijea zaposlenika konstatujemo **da se kod imenovanja ključnih osoba u Društvo ne poštuju uvjeti propisani aktima Društva**, (Statutom i Pravilnikom o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta) prilikom odabira kandidata za određeno radno mjesto. Navodimo primjer: važećim aktima Društva predviđeno je da kandidat za izbor izvršnog direktora treba da ima VSS, sa radnim iskustvom od 5 godina, na poslovima utvrđenim Pravilnikom, a izvršen je izbor kandidata koji je VSS stekao 01.12.2011. godine, a imenovanje je izvršeno 18.05.2012. godine na to radno mjesto. Kandidat je imao samo pola godine radnog iskustva na poslovima utvrđenim Pravilnikom nakon stjecanja diplome VSS.

Uprava Društva je 11.03.2011. godine donijela Odluku kojom je utvrđeno da Direktor i članovima uprave nisu ograničeni troškovi potrošnje mobilne mreže što može uticati na nemogućnost kontrole visine ovih troškova (npr.troškovi interneta i mobilne mreže na ime Izvršnog direktora za ekonomske poslove u šestom mjesecu 2012. godine iznosili 7.347 KM).

Istom Odlukom dano je pravo Predsjedniku Nadzornog odbora na korištenje službenog mobitela u visini od 200 KM mjesečno.

Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila, dano je pravo neograničenog korištenja službenog vozila Predsjedniku Nadzornog odbora.

Uprava Društva je donijela Odluku o obračunu troškova nastalih korištenjem službenih vozila u privatne svrhe (korist od nesamostalne djelatnosti), koja je utvrđena na način da se 5% pređenih kilometara službenog vozila prema putnom nalogu za taj mjesec množi sa 20 % od prosječne cijene benzina za taj mjesec, što je suprotno odredbama Zakona o porezu na dohodak i odredbama Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Također je donesena Odluka o povećanju osnovne plaće za stimulacijski dodatak, za pojedine Izvršne Direktore Društva u visini od 20 %, što je suprotno odredbama Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH i Pravilnikom o plaćama kojim je regulisano da se stimulacijski dodatak na plaće utvrđuje temeljem plana poslovanja i pozitivnih rezultata poslovanja.

U siječnju 2012. godine donesena je Odluka o naknadi troškova zbog odvojenog života sa retroaktivnom primjenom od studenog 2011. godine za izvršne direktore Društva koji su na temelju natječaja primljeni na ta radna mjesta na period od 4 godine, a prema Pravilniku o plaćama, naknada troškova zbog odvojenog života pripada uposlenicima koji su **privremeno** upućeni na rad izvan mjesta prebivališta.

Ne možemo potvrditi opravdanost isplate troškova prijevoza na posao i sa posla jer Društvo nije usuglasilo svoj interni akt sa zakonskom odredbom, te troškove prijevoza priznaje različito, pojedinim zaposlenicima na istoj relaciji, i u visini cijene dnevne karte različitih prijevozničkih kuća, što znatno utiče na ukupnu visinu iskazanih troškova na ovoj poziciji, a što je suprotno Zakonu o porezu na dohodak i Pravilniku o primjeni zakona o porezu na dohodak.

Obzirom da je Društvo za 2011. godinu iskazalo negativan finansijski rezultat (gubitak) u iznosu od 14.994.675 KM i u prvom polugodištu 2012. godine gubitak je iskazan u iznosu od 31.603.250 KM,

ne možemo potvrditi opravdanost upošljavanja novih djelatnika, te opravdanost isplate naprijed navedenih troškova obzirom da je planiran gubitak u poslovanju.

Bruto bilanca i kartice Glavne knjige ne pružaju uvid u početno stanje pojedinih bilančnih pozicija, već samo u promet bilančnih pozicija. Stanje je iskazano na posredan način preko potražnog i dugovnog stanja Glavne knjige, što je suprotno članu 23. Zakona o Računovodstvu i reviziji u FBiH, koji nalaže mogućnost uvida u početno stanje, promet i stanje na računima Glavne knjige.

Prilikom ocjene sustava internih kontrola izvršili smo uvid u izvješća Odjela za internu reviziju (u daljem tekstu Odjel IR) i konstatiramo. Odjel IR sačinio je Plan rada za 2011. godinu na temelju utvrđene Studije rizika. Aktivnosti Odjela IR u 2011. godini bile su: Blagajničkog poslovanja; Pregled procedura određenog broja nabavki radova i usluga; Fakturiranje i naplata neovlaštene potrošnje; Plan i praćenje ostvarenja Plana; Primjena Zakona o porezu na dobit; Gubici električne energije; Ulaganja u distributivne objekte; Skladišno poslovanje i zalihe; Kolaudacija (stavljanje u upotrebu građevinskih objekata i opreme), te Zaštita zaposlenih od požara. Kako je navedeno u Izvješću o radu Odjela interne revizije za 2011. godinu uočeno je dvadesetak propusta i date su preporuke za njihovo otklanjanje, te da je Odjel za internu reviziju u 2011.godini radio u otežanim uvjetima, jer je bio bez rukovoditelja Odjela od 01.07.2011.godine do 22.12.2011.godine.

Na temelju naprijed navedenog vidljivo je da uspostavljeni sustav internih kontrola ne funkcionira u potpunosti.

Organi upravljanja ne funkcioniraju i ne obavljaju zadaću koja im je povjerena sukladno Zakonu o gospodarskim društvima (Sl. novine FBiH“br.23/99; 45/00;2/02 i 29/03) i sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH (Sl novine br 08/05 i 81/08, 22/09).

Vlasnici kapitala, u cilju zaštite imovine Društva, dužni su aktivno se uključiti i poduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju navedenih propusta.

Potrebno je da Uprava uloži dodatni napor kako bi ojačali i unaprijedili nadzor nad funkcioniranjem uspostavljenog sustava internih kontrola i da ojača rad Odjela interne revizije.

Izvršiti analizu internih akata kojima se reguliraju naknade za odvojeni život i troškovi prijevoza uposlenika i poduzmu odgovarajuće mjere.

4.3 Planiranje i izvješćivanje

Trogodišnji plan poslovanja za period 2011-2013. godinu, Skupština je usvojila 12.04.2011. godine, a izrađen je prema usvojenoj Metodologiji izrade plana poslovanja, odnosno na temelju planirane elektroenergetske bilance za taj period; važećih cijena električne energije; procjene ostvarenja prihoda i rashoda i važećih zakonskih propisa.

Plan i program poslovanja za 2011. godinu usvojen je od strane Nadzornog odbora i Skupštine društva, a sačinjen je na temelju trogodišnjeg plana (2011. -2013. godina), sukladno Statutu Društva.

Skupština društva je 30.12.2011. godine usvojila Rebalans plana poslovanja za 2011. godinu.

Izradi rebalansa plana poslovanja se pristupilo prije svega zbog smanjene proizvodnje električne energije u vlastitim hidroelektranama, a kao rezultat toga je povećanje troškova nabave električne energije. Proizvodnja električne energije u hidroelektranama je predviđena 1.403,40 Gwh, a nabavka električne energije planirana 1.675,6 Gwh. Proizvedeno je 1.395,4 Gwh. Ostvareni gubici električne energije od 14,41 % su na nivou planiranih.

Rebalansom plana su predviđeni ukupni prihodi u iznosu od 367.339.151 KM, a ukupni rashodi u iznosu od 379.606.415 KM, i gubitak 12.267.264 KM, a nije planirana racionalizacija troškova.

Planirani su i ostvareni sljedeći pokazatelji:

Red.Broj	Opis	Rebalans plana 2011. god.	Ostvareno 2011.	Ostvareno 2010. god.
I	Ukupni prihodi	367.339.151	364.983.193	382.991.119
II	Ukupni rashodi	379.606.415	379.977.868	342.244.604
III	Financijski rezultat (I - II)	-12.267.264	-14.994.675	40.746.515

Ukupan prihod u 2011. godini ostvaren je u iznosu od 364.983.193 KM, što je za 2.355.958 KM manje od Rebalansa plana ili 1%, a u odnosu na prethodnu godinu ukupan prihod manji je za 18.007.926 KM ili 5%.

Ostvareni rashodi u 2011. godini iznose 379.977.868 KM, što je na nivou planiranih Rebalansom, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 37.733.264 KM ili 11%. Ovakvim načinom planiranja i donošenjem Rebalansa u prosincu 2011. godine samo se potvrđuju već stvoreni troškovi.

Rebalansom plana investicionih ulaganja, koji je sastavni dio Rebalansa plana poslovanja predviđeno je investicijsko ulaganje u ukupnom iznosu od 51.049.723 KM.

Prema prezentiranom Izvješću o poslovanju za 2011. godinu, planirana i ostvarena investiciona ulaganja iznose:

Planom predviđena ulaganja u 2011. godini i to:

Ulaganja	Rebalans plana 2011	Ostvareno 2011	Razlika	%-Ostvarenja
Proizvodnja	25.631.418	19.935.218	5.696.200	77,8
Distribucija	21.547.500	25.782.473	(4.234.973)	119,7
Opskrba	2.237.100	1.210.027	1.027.073	54,1
Direkcija društva i ostale organ.jedinice	1.633.705	1.171.735	461.970	71,7
Ukupno JP elektroprivreda HZ HB :	51.049.723	48.099.453	2.950.270	94,2

Ukupna vrijednost ostvarenih ulaganja u 2011. godini iznose 48.099.453 KM ili 94,2% u odnosu na Rebalans plana. Investiciona ulaganja su najvećim dijelom financirana iz vlastitih sredstava (40.117.384 KM ili 97%), a ostalo se financiralo iz kreditnih i ostalih izvora.

Izvješće o poslovanju Nadzorni odbor je usvojio svibnju, a Skupština Društva u lipnju 2012. godine.

Izvješće o poslovanju, Društvo sačinjava polugodišnje i godišnje, dok se izvješće o ostvarenoj proizvodnji i potrošnji električne energije, fakturiranju i naplati potraživanja sačinjavaju mjesečno.

Izvješćivanje resornog ministarstva se vrši godišnje i po zahtjevu ministarstva, a izvješćivanje Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji BiH (FERK) na temelju licence za obavljanje elektroprivredne djelatnosti (proizvodnja električne energije) vrši se mjesečno, tromjesečno, šestomjesečno i godišnje. Mjesečna izvješća se dostavljaju na zahtjev FERK-a, a ostala izvješća proizilaze iz dozvole za rad.

Društvo je Planom poslovanja i Rebalansom plana predvidjelo negativan financijski rezultat, a istovremeno planiralo rashode koji nisu u cilju obavljanja poslovnih aktivnosti (npr. izdaci za vjerske blagdane planirani 2.017.000 KM). Organi upravljanja Društva nisu poduzeli potrebne aktivnosti da se ostvari pozitivan financijski rezultat (smanji trošenje sredstava), već su usvojili Rebalans plana kojim je predviđen negativan financijski rezultat i neracionalno trošenje javnih sredstava.

Poduzeti sve aktivnosti u cilju ostvarenja pozitivnog financijskog rezultata, te Planom odnosno Rebalansom plana poslovanja predvidjeti rashode neophodne za obavljanje postavljenih poslovnih ciljeva Društva sukladno zakonskim propisima.

4.4 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Stalna sredstva i dugoročni plasmani iskazani su u bruto iznosu od 1.393.724.072 KM, ispravka vrijednosti iskazana je 280.165.089 KM, dok je sadašnja vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iznosi 1.113.558.983 KM.

	31.12.2011.	31.12.2010.
STALNA SREDSTVA i dugoročni plasmani	1.113.558.983	1.112.026.976
Stalna nematerijalna sredstva	2.936.637	3.098.652
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.089.211.052	1.087.456.316
Ostala stalna materijalna sredstva	16.656	16.656
Dugoročna financijska ulaganja i zajmovi	21.394.638	21.455.353

Stalna nematerijalna sredstva čine licence i računarski programi i projektna dokumentacija. Ova imovina početno se vrednuje po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja vrednuju se po trošku smanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja. Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja sredstva.

U odnosu na prethodnu godinu nematerijalna imovina je smanjena za 162.015 KM ili 5%.

Povećanje na ovoj imovini u 2011. godini izvršeno je u iznosu od 850.904 KM, a odnosi se na: nabavku: softvera za unapređenje sustava za Biling (prilagodavanje novoj tehnologiji) 556.313 KM, softvera za telekomunikacijsku infrastrukturu 124.681 KM; softver za daljinsko očitavanje 55.741 KM, te nabavka ostale nematerijalne imovine u iznosu 114.169 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema knjigovodstvene vrijednosti 1.089.211.052 KM, čine 97,81% stalnih sredstava. Promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi u periodu od 01.01.2011. do 31.12.2011. godine iskazane su u sljedećoj tabeli:

Opis	Zemljišta	Gradevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogon. kancel.namj.	Transportna sredstva	Mater.sred. u pripremi	Ostalo	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Nabavna vrijednost									
na dan 01.01.2011.	36.886.390	855.528.886	322.392.829	7.541.560	12.082.835	79.523.598	122.030	1.314.078.128	
- dir. pov. u 2011. g.	2.825.967	18.578	2.034.614	1.056.903	3.536.206	37.821.705	7.169.186	54.463.160	
- prijenos sa pripreme	765.830	18.893.829	27.795.465	66.097	0	-47.649.106	0	-127.885	
- otud. i rashod.	0	-1.894.036	-404.643	-98.285	-216.798			-2.613.763	
- ost.-preselj.i prodaja	0	-353.689	353.688	1.125	-1.125		-692.741	-692.742	
na dan 31.12.2011.	40.478.187	872.193.568	352.171.953	8.567.400	15.401.118	69.696.197	6.598.475	1.365.106.898	
2 Akum. amortizacija									
na dan 01.01.2011.	0	134.213.526	80.159.353	4.286.607	7.962.327			226.621.812	
- amortizacija		25.622.803	21.943.396	836.461	1.649.574			50.052.234	
- amort. iz ran. perioda								0	
- otud. i rashodovanje		-187.854	-297.566	-84.784	-207.996			-778.200	
- prijenos (sa) na		-45.550	44.550	141	-141			0	
na dan 31.12.2011.	0	159.603.925	101.849.732	5.038.425	9.403.764	0	0	275.895.846	
3 Neto knj.vrijednost									
na dan 01.01.2011.	36.886.390	721.315.360	242.233.477	3.254.953	4.120.508	79.523.598	122.030	1.087.456.316	
na dan 31.12.2011.	40.478.187	712.589.643	250.322.221	3.528.975	5.997.354	69.696.197	6.598.475	1.089.211.052	

Nekretnine, postrojenja i oprema najvećim dijelom predstavljaju građevinski objekti i oprema za obavljanje djelatnosti proizvodnje, distribucije i ostalih poslova u okviru registriranih djelatnosti. Imovina koju je Društvo imalo u posjedu do datuma procjene (2004. godine) iskazana je po revaloriziranom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost umanjenu za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljeni nakon procjene vrednovani su po trošku nabave, odnosno, po nabavnoj vrijednosti.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je sa stanjem na dan 31.12.2004. godine, od strane neovisnog procjenitelja "American Appraisal Hungary Co. Ltd" i „Ernst & Young Advisory Ltd. Na temelju sačinjenog Izvješća o izvršenoj procjeni fer vrijednosti, imovina Društva na dan 01.01.2005. godine, u poslovnim knjigama iskazana je u iznosu od 1.079.641.275 KM (povećanje imovine procjenom izvršeno je za 348.549.125 KM).

Na datum bilanciranja nije vršena procjena je li vrijednost nekog sredstva umanjena, niti procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine.

Prema naprijed iznesenim tabelarnim podacima na nekretninama, postrojenjima i opremi, desile su se sljedeće promjene:

Zemljište je iskazano u vrijednosti 40.478.187 KM. Povećanje u 2011. godini izvršeno je u iznosu od 3.591.797 KM, a odnosi se na: kupovinu zemljišta za Hidroelektranu Mostarsko Blato u iznosu 2.823.673 KM; zemljište ispod zgrade u Grudama u iznosu od 524.482 KM, zemljište ispod zgrade u Ljubuškom 76.684 KM; zemljište ispod zgrade u Usori 70.226 KM; te zemljište za trafostanice u iznosu od 96.732 KM.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 712.589.643 KM. Povećanje na ovoj poziciji na nivou Društva, iskazano je u iznosu od 18.912.407 KM, a odnosi se na: poslovnu zgradu u Ljubuškom 709.317 KM; poslovnu zgradu u Usori 324.212 KM; centralno skladište Kaonik 317.961 KM; poslovnu zgradu u Orašju 149.073 KM; skladište Ometala-poslovnica Rama 113.015 KM; građevinski dio trafo stanica 1.182.081 KM; građevinski dio dalekovoda i srednjenaponskog kabela 8.005.218 KM; građevinski dio NN mreže 6.299.503 KM; telekomunikacijsku infrastrukturu 449.852 KM; građevinski dio priključka 991.360 KM, te ostalih građevinskih dijelova 370.815 KM.

Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je na osnovu Odluke o usvajanju Izvješća o popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2011.godine, koju je donio Nadzorni odbor 20.02.2012.godine. Navedenom Odlukom izvršen je i rashod građevinskih objekata i isknjiženje po kolaudaciji u iznosu od 1.706.182 KM (nabavne vrijednosti 1.894.036 KM, te ispravke vrijednosti 187.854 KM).

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 259.848.549 KM, odnose se na: opremu za obavljanje proizvodne djelatnosti, uredski namještaj, transportna sredstva, mjerne i kontrolne uređaje i ostalu opremu. Vrijednost ove imovine povećana je u 2011.godini za 34.489.286 KM, a odnosi se na: opremu trafostanica 6.024.570 KM; na opremu dalekovoda 2.480.539 KM; na opremu NN mreže 3.768.875 KM; na priključke 5.693.070 KM; na opremu za obradu podataka 1.391.878 KM; opremu za telekomunikacije 863.884 KM; opremu za klimatizaciju 48.031 KM; namještaj 340.061 KM; transportna sredstva 3.536.206 KM; alate, mjerne uređaje 576.089 KM; opremu za CHE Čapljina 7.605.651 KM; opreme za HE Jajce 1.588.525 KM; opreme za centar upravljanje proizvodnjom –CUP 564.846 KM, te nabavku ostale opreme u ukupnom u iznosu 870.945 KM.

Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je na temelju prijedloga popisne komisije za: rashodovanu, zastarjelu, neispravnu i dotrajalu opremu sadašnje vrijednosti 29.381 KM (nabavne vrijednosti 719.727 KM, ispravke vrijednosti 590.346 KM).

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani su u iznosu od 69.696.197 KM. Ukupna ulaganja u materijalna sredstva u revidiranoj godini su 37.821.705 KM. Od iskazanih investicija u tijeku (početno stanje uvećano za ulaganja u revidiranoj godini), aktivirano je 47.649.106 KM ili 41%

U strukturi ulaganja: na proizvodnu djelatnost odnosi se 15.925.686 KM ili 42%; na distributivnu djelatnost 21.895.661 ili 58 %.

Ulaganja u proizvodne djelatnosti iskazana su u iznosu 15.925.686 KM, a odnose se najvećim dijelom na ulaganja u:

- HE Rama 8.627.356 KM (injekcijska zavjesa 5.429.648 KM, integracija sustava HE Rama 2.253.312 KM; donacija iz KfW usluge konzultanta 463.283 KM ,sanacija ab ekrana 185.857 KM, zamjena hidra zasuna 154.220 KM, optički kabel strojare 141.036 KM);
- Hidroelektranu Mostarsko Blato (HEMB) u iznosu od 2.139.796 KM (tlačne cijevi, strojarnica, donji bazen 1.417.481 KM projektnu dokumentaciju 302.100 KM; rekonstrukciju korita rijeke Jasenica 234.690 KM, dovodni kanali akumulacijski bazen 87.190 KM, ostali izdaci 98.335 KM);
- CHE Čapljina 1.371.646 KM (zamjena zaštitnog motora 1.217.238 KM, 35 kV postrojenje 109.500 KM; te ostala ulaganja 44.908 KM);
- HE Jajce I 1.588.525 KM regulacijski transformator 110/35 kV ;
- VE Mesihovina 1.187.106 KM (konsultantske usluge iz donacije KfW, kamate i bankarski troškovi);
- Ostala ulaganja 1.011.257 KM (ulaganja u HE Jajce II 241.056 KM sanacija pristupnog mosta; HE Mostar 237.848 KM; nadogradnja scada sustava MHE Mokronoge 202.785 KM trošovi pripremnih radova).

Ulaganja u distributivnu djelatnosti iskazana su u iznosu 21.895.661 KM, a odnose se na ulaganja u: dalekovode 3.741.424 KM; trafostanice 3.419.526 KM; mreže 3.198.349 KM; zemljište za poslovnu zgradu u Grudama 524.482 KM; upravnu zgradu Usora 274.865 KM; poslovnu zgradu Ljubuški 113.814 KM; rekonstrukciju i sanaciju poslovne zgrade na Rudniku 184.471 KM; sanaciju zgrade Čapljina 135.003 KM; sanaciji poslovne zgrade Novi Travnik 130.588 KM; ulaganja u ostale poslovne objekte 874.169 KM; ulaganja u telekomunikaciju 475.388 KM; projektnu dokumentaciju za daljinski nadzor 246.234 KM; priključke 8.260.518 KM; ostalo (energetska studija, mjerna oprema) u ukupnom iznosu 316.830 KM.

U 2011. godini aktivirano je investicija u tijeku 47.649.106 KM, a odnose se na: CHE Čapljina 7.605.652 KM; oprema HE sliva Vrbasa 1.588.525 KM; HE Neretva-CUP 564.846 KM; poslovna zgrada u

Ljubuškom 748.437 KM; poslovna zgrada u Grudama 542.482 KM; poslovna zgrada u Usori 324.213 KM; centralno skladište u Novom Travniku 230.802 KM; trafostanice 6.397.509 KM; dalekovodi 10.485.756 KM; mreže 10.063.328 KM; priključke 6.666.671 KM (bez mreže za priključke); ulaganje u telekomunikacijsku infrastrukturu 1.341.064 KM, ostalo 1.089.824 KM .

Društvo je na dan 31.12. 2011. godine u okviru investicija u tijeku iskazalo 11.818.576 KM ulaganja koja ne čine imovinu Društva. Radi se o ulaganju u Projekt SCADA/EMS i Telekomunikacije (projekt se odnosi na operacije za prijenos), koji će biti prenesen na Elektroprijenos BiH a. d. Banja Luka Operativno Područje Mostar (OP Mostar), nakon postizanja statusa dijela Projekta koji se tiče Telekomunikacija za sve tri Elektroprivrede. Na temelju navedenih ulaganja vode se „fiktivne obveze“: prema dobavljaču Simens AG Osterreich u iznosu od 4.259.072 KM (a koje je izmirio Elektroprijenos BiH a. d. Banja Luka OP Mostar, nakon noviranog kredita EBRD 37972), te obveze po kreditu prema Europskoj banci za obnovu i razvoj (a koje izmiruje Elektroprijenos BiH a. d. Banja Luka Operativno Područje Mostar, nakon novacije EBRD kredita 891). U navedena ulaganja Društvo je uložilo svojih sredstava 50.020 KM, a koji se odnosi na špediterske troškove i carinsko evidentiranje.

Amortizacija materijalnih sredstava obračunava se linearnom metodom otpisa, na temelju procijenjenog vijeka trajanja sredstva za koje je izvršena revalorizacija. Za sredstva nabavljena nakon procjene vrijednosti, amortizacija se obračunava na temelju Nomenklature o razvrstavanju stalnih sredstava.

Građevinski objekti:

Građevine i građevinski dio trafo stanica	2-10%
Betonski stupovi	5%
Drveni stupovi	6;7%

Oprema:

Oprema za distributivnu mrežu	5%
Elektrto montažni dio trafo stanica	10%
Transportna sredstva u cestovnom prometu	14,3%
Računari i oprema za obradu podataka	20%
Nematerijalna imovina	20%

Hipoteke i založna prava

Društvo ima ograničeno pravo raspolaganja sa slijedećom imovinom: zemljište i građevine HE Rama u iznosi 184.902.538 KM, te zemljište i građevine HE Peć-Mlini u iznosu 31.693.649 KM, jer je ista založena kao osiguranje plaćanja kredita.

Vlasništvo nad nekretninama

Na razini Društva imenovano je Povjerenstvo za poslove uknjižbe nekretnina Društva (koje su u vlasništvu ili posjedu). Prema podacima navedenog Povjerenstva, imovinsko-pravno stanje je riješeno za 950 nekretnina, dok je u tijeku postupak upisa prava vlasništva i drugih stvarnih prava za 2.550 nekretnina. Radi se o nekretninama na kojima su izgrađene trafostanice, izvodi, te priključni dalekovodi.

Ostala stalna materijalna sredstva iskazana su u iznosu od 16.656 KM, a čine ih umjetničke slike.

Dugoročna financijska ulaganja i zajmovi iskazani u iznosu od 21.394.638 KM, a čine ih: dugoročni depoziti u iznosu 20.000.000 KM; udjeli u ovisnim društvima i drugim povezanim osobama 247.139 KM (većinski udjel Društva u Elektrokontrolu HZ HB Čapljina 57,14% ili 247.139 KM); udjeli u nepovezanim pravnim osobama 859.665 KM (udjel u temeljnom kapitalu poduzeća Konstruktor-Neretva d.o.o. Čapljina u visini 859.665 KM ili 14%); dati zajmovi uposlenicima Društva u iznosu od 287.834 KM (koji se vraćaju iz osobnog dohotka uposlenika).

Na datum bilanciranja nije vršena procjena, je li vrijednost nekog sredstva umanjena, niti procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine.

Organi upravljanja (Vlada FBiH; Nadzorni odbor i Uprava) svatko u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja poduzeti aktivnosti da se izvrši razgraničenje Projekta SCADA/EMS i Telekomunikacije na temelju Osnovnih ugovora i Amandmana, odnosno utvrdi raspodjela roba i usluga na objekte Elektroprijenos BiH i objekte JP Elektroprivreda HZ HB d. d Mostar.

Na datum bilanca, vršiti procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava.

Intenzivirati aktivnosti vezano za osiguranje dokaza o vlasništvu ili posjedu nekretnina kod nadležnih sudova.

4.5 Tekuća sredstva – Novčana sredstva i potraživanja

4.5.1 Novčana sredstva

Gotovina u blagajni i novac na računu vode se po fer vrijednosti u domaćoj valuti.

Novac i novčani ekvivalenti	31.12.2011.	31.12.2010.
Žiro račun- domaća valuta	26.984.727	31.659.817
Žiro račun-strana valuta	2.435.768	6.535.830
Blagajna	5.414	8.319
Ostala novčana sredstva (izdvojena novčana sredstva na temelju garancije)	8.653.926	10.000.000
Ukupno:	38.069.008	48.203.967

Osim novčanih sredstava iskazanih na poziciji novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 38.069.008 KM na dan 31.12.2011. godine, Društvo raspolaže sa 20.000.000 KM dugoročnih novčanih depozitita, oročenih (na tri godine 25.06.2010.godine do 25.06.2013. godine) po kamatnoj stopi od 3,40% na godišnjoj razini.

Direkcija Društva raspolaže sa tri (3) centralna računa za unutarnji i inozemni platni promet, otvorena u sljedećim bankama: UniCredit banka Mostar, Hypo Alpe-Adria-Bank d. d. Mostar, Raiffeisen Bank d. d. BiH Mostar. Sa centralnih žiro-računa vrši se izmirenje obveza prema dobavljača za Društvo u cjelini, te iplata plaća za Direkciju Društva. Organizacioni dijelovi Društva vrše obračun plaća i drugih materijalnih naknada i upućuju Zahtjev za doznaku sredstava. Na temelju odobrenog Zahtjeva, prebacuju im se sredstva (nalog potpisuje generalni direktor i izvršni direktor za ekonomske poslove) na podračune otvorene za određenu namjenu. Prikupljanje sredstava od naplate električne energije i usluga vrši se putem prolaznih računa otvorenih za te namjere, koji se svakodnevno pune i prazne na centralni račun. Naplata energije od velikih potrošača vrši se na glavni centralni račun, a i fakturiranje tim kupcima vrši se u Direkciji Društva.

4.5.2 Potraživanja od kupaca

Na dan 31.12. 2011. godine iskazana su slijedeća potraživanja:

	31.12.2011.	31.12.2010.
POTRAŽIVANJA	73.587.460	77.996.855
Potraživanja od prodaje	64.299.772	72.094.506
Druga kratkoročna potraživanja	9.033.757	5.761.092
Kratkoročni finansijski plasmani	253.931	141.257

Ukupna potraživanja iskazana na datum bilance iznose 73.587.460 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 4.409.395 KM ili 5,65%. Potraživanja od prodaje u odnosu na prethodnu godinu umanjena su za 7.794.734 KM ili 10,81%. Druga kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 9.033.757 KM, u odnosu na prethodnu godinu veća su za 3.272.665 KM ili 56,81%. Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 253.931 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 112.674 KM ili 79,77%.

Potraživanja od prodaje nastala na temelju isporučene električne energije i izvršenih usluga su:

	31.12.2011.	31.12.2010.
Potraživanja od prodaje	64.299.772	72.094.506
- Kupci u zemlji	157.943.585	161.951.995
- Kupci u inozemstvu	625.186	6.291.013
- (Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca)	(94.268.999)	(96.951.995)

Potraživanja od kupaca se iskazuju po fakturiranoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti.

Kupci u zemlji iskazani su u iznosu od 157.943.585 KM predstavljaju 99,60% ukupno iskazanih potraživanja od prodaje. Ova potraživanja čine distributivni potrošači (pravna i fizička lica i domaćinstva), tzv. "velepotrošači" potrošači električne energije, koji ispunjavaju uvjete definirane pravilima o Općim uvjetima za isporuku električne energije i ostali netarifni potrošači. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 4.008.410 KM ili 2,47%.

Kupci u inozemstvu iskazani u iznosu od 625.186 KM i u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 5.665.827 KM. Prodaja ino kupcima vršena je iz energetske viškova, koji predstavljaju takozvane „bilančne viškove“ po zadovoljenju domaćih potreba. U ovakvim slučajevima el. energija ima tretman burzovne robe (odnosno dobra) i cijene se formiraju na temelju cijena na svjetskim burzama, prije svih onih u okruženju (Frankfurt, Cirihi).

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u ukupnom iznosu od 94.268.999 KM.

U 2011. godini ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda izvršena je u iznosu od 5.807.311 KM, a u prethodnoj godini ispravka vrijednosti potraživanja na teret rashoda izvršena je u iznosu od 6.832.954 KM. U 2011. godini naplaćeno je 2.518.076 KM, potraživanja na kojima je izvršena ispravka vrijednosti u ranijem periodu.

Društvo, na datum bilanciranja vrši ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca za sva potraživanja starija od godinu dana. Računovodstvenim politikama regulirano je da "Sva potraživanja koja se smatraju sumnjivim i spornim prenose na ispravku potraživanja i rashod. Sumnjivim i spornim potraživanjima smatraju se sva potraživanja ukoliko je ispunjen **bilo koji** od slijedećih kriterija: ako nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospelosti; ukoliko je obveznik utužio potraživanje ili podnio zahtjev za izvršenje nadležnom sudu, ako je pokrenut postupak prinudne naplate; ako su ta potraživanja prijavljena u stečajnom postupku nad dužnikom ili ako je postignut sporazum sa dužnikom u postupku stečaja ili likvidacije".

Na prijedlog Uprave Društva, Nadzorni odbor je donio Odluku o otpisu potraživanja u iznosu od 649.972 KM. Naime, Generalni direktor Društva imenovao je Povjerenstvo za popis nenaplativih, sumnjivih i spornih potraživanja. Na temelju utvrđenih kriterija za otpis potraživanja, Povjerenstvo je sačinilo Izvješće o popisu nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja koja se predlažu za otpis. U okviru otpisanih potraživanja 649.972 KM, utužena potraživanja iznosila su 416.692 KM, a neutužena potraživanja 233.280 KM.

Na temelju naprijed navedenog vidljivo je da akumulirana ispravka vrijednosti iznosi 94.268.999 KM ili 59,45% bruto potraživanja od prodaje. U 2011. godini ispravka vrijednosti potraživanja izvršena je u iznosu od 5.807.311 KM, a otpisana potraživanja 649.972 KM. U prethodnoj godini ispravka vrijednosti potraživanja izvršena je u iznosu od 6.832.954 KM, a otpisana potraživanja 1.043.360 KM. U 2011. godini naplaćeno je 2.518.076 KM potraživanja na kojima je izvršena ispravka vrijednosti u prethodnim godinama, a u 2010. godini naplaćeno je 3.905.767 KM ranije ispravljenih potraživanja na teret rashoda. U odnosu na prethodnu godinu vidljiva je tendencija opadanja nenaplaćenih potraživanja, međutim još uvijek su nenaplaćena potraživanja veoma značajna, obzirom da Društvo ima sve mehanizme naplate potraživanja (isključenje, blagovremeno utuženje).

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od **9.033.757** KM, a čine ih: potraživanja za ulazni PDV 4.459.047 KM; potraživanja za više plaćeni porez na dobit 3.298.291 KM; potraživanja po NOS kreditu 736.920 KM; potraživanja od Federacije za socijalne kategorije 230.916 KM; te ostala kratkoročna potraživanja 308.582 KM.

Ostali kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu 253.931 KM, potraživanja od Hrvatske pošte za naplaćenu električnu energiju 251.083 KM; potraživanja po maestro karticama 2.848 KM.

Nastaviti aktivnosti u cilju osiguranja naplate isporučene električne energije, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja po pojedinim korisnicima, odnosno koristiti sve mehanizme da se smanji ispravka vrijednosti i otpis potraživanja u narednom periodu.

4.6 Kapital

U financijskim izvješćima na dan 31.12.2011. godine, kapital je iskazan u iznosima:

	31.12.2011.	31.12.2010.
KAPITAL	911.828.296	967.143.091
Upisani/ temeljni kapital	736.166.000	736.166.000
Revalorizacijske i prenesene rezerve	213.707.860	245.834.515
Ostale rezerve (zakonske rezerve)	13.697.847	5.524.740
Akumulirana (zadržana) dobit	8.381.338	49.376.756
Akumulirani gubitak	(60.124.749)	(69.758.921)

Temeljni kapital Društva iskazan je u iznosu od 736.166.000 KM, a podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 KM.

Vlasnička struktura temeljnog kapitala je:

1. Vlada F BiH-državni kapital **90 %** (ili 662.631.000 KM)
2. Privatizacijski fondovi i pučanstvo **10%** (ili 73.535.000 KM)

Revalorizacije i prenesene rezerve iskazane su na temelju izvršene revalorizacije vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme sa stanjem na dan 31.12.2004. godine. U odnosu na prošlu godinu smanjene su za 32.126.656 KM. Smanjenje revalorizacionih rezervi je rezultat prenosa dijela revaloriziranih rezervi na zadržanu (akumuliranu) dobit kao rezultat razlike između amortizacije zasnovane na revaloriziranoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i amortizacije temeljene na početnoj nabavnoj vrijednosti sredstva (MRS 16. tačka 41) za 2011. godinu u neto iznosu 7.543.204 KM, te za vrijednost neiskazanih poreznih obveza iz prethodnih godina sukladno MRS 12 Porez na dobit u iznosu od 24.583.451 KM.

Ostale rezerve (zakonske rezerve) iskazane su u iznosu 13.687.847 KM. U odnosu na prethodnu godinu povećane su 8.173.107 KM (20 % ostvarene dobiti iz 2010. godine 8.149.303 KM i 23.804 KM ostatak vrijednosti dividende zbog zaokruživanja).

Akumulirana (zadržana dobit) iskazana je u iznosu od 8.381.338 KM. Iz akumulirane dobiti iz 2010. godine u iznosu od 49.376.755 KM (iz poslovanja 40.746.514 KM uvećane za dio akumulirane dobiti po osnovu povećanja amortizacije koja je rezultat izvršene procjene imovine na dan 31.12.2004. godine 8.630.240 KM) izvršeno je pokriće: zakonskih rezervi Društva 8.149.303 KM; dodjelu donacija za 2011. godinu 600.000 KM; isplatu dividendi dioničarima 15.998.606 KM; pokriće dijela akumuliranog gubitka 24.628.847 KM. Uvećanje akumulirane dobiti izvršeno je za 8.381.338 KM, koliko iznosi obračunata amortizacija na revaloriziranu vrijednost stalnih sredstava (MRS 16. tačka 41).

Akumulirani (zadržani) gubitak iskazan je u iznosu od 60.124.749 KM. U odnosu na prethodnu godinu umanjen je za 9.634.172 KM. Iskazani akumulirani gubitak iz prethodne godine u iznosu od 69.758.920 KM pokriven je dijelom (24.628.846 KM), na temelju Odluke o rasporedu dobiti J P „Elektroprivreda HZ Herceg-Bosne“ d. d. Mostar za 2010. godinu, te uvećan za gubitak iskazan u tekućoj godini u iznosu od 14.994.676 KM.

4.7 Obveze i razgraničenja

Računovodstvenim politikama je definirano da se obveze knjiže u momentu njihovog nastajanja samo na temelju validne dokumentacije (ugovori, fakture, zakonski propisi).

U financijskim izvješćima za 2011. godinu iskazane su obveze i razgraničenja u ukupnom iznosu 322.980.410 KM i veće su za 39.550.963 KM ili 14 % u odnosu na predhodnu godinu.

Struktura obveza, rezerviranja i razgraničenja je iskazana u sljedećim iznosima:

R/b	31.12.2011.	31.12.2010.
1. Dugoročna rezerviranja	86.745.752	84.024.016
2. Dugoročne obaveze	144.119.284	142.978.756
3. Kratkoročne obaveze	67.000.288	53.933.307
Kratkoročne finansijske obaveze	9.841.047	11.221.698

Obaveze iz poslovanja	46.468.888	28.622.588
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih prim. Zaposlenih	6.373.320	6.163.531
Druge obaveze	616.079	13.995
Obaveze za PDV	1.448.025	3.557.876
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	2.252.929	4.353.619
4. Pasivna vremenska razgraničenja	1.369.767	2.493.367
5. Odložene porezne obveze	23.745.318	0
Ukupno:	322.980.409	283.429.446

Dugoročna rezerviranja u iznosu od 86.745.752 KM, odnose se na dugoročna razgraničenja od 76.401.296 KM (unaprijed naplaćeni odloženi prihod za donirana sredstva od Austrijske vlade, Talijanske vlade, Njemačke vlade itd, a koji se sučeljava sa troškovima amortizacije) i dugoročna rezerviranja od 10.344.456 KM (rezervirane mirovine i jubilarne nagrade sukladno MRS 19).

Dugoročne obaveze u iznosu 144.119.284 KM, odnose se na dugoročne financijske obaveze po kreditima na povučena sredstva sa izvještajnim periodom po osnovu zaključenih dugoročnih međunarodnih ugovora i po kreditima i zajmovima od domaćih banaka.

Obaveze po dugoročnim međunarodnim kreditima prikazani su u slijedećoj tabeli:

RB	Kredit	Kamatna stopa	Rok otplate	Valuta kredita	Ukupan iznos kredita u valuti	Stanje obaveza 31.12.2011. u KM
Kreditni u otplati:						
1.	FAD/07	0,30%	2014. - 2034.	EUR	18.406.508	17.445.608
2.	ZABA 12,4/02	Libor+3,5%	2004. – 2012.	EUR	12.328.347	1.277.191
3.	ZABA 17/07	Euribor+3,1%	2010. - 2022.	EUR	16.996.665	28.394.710
4.	UniCredit 10/07	Euribor+3,1%	2010. - 2022.	EUR	9.880.617	16.506.606
5.	EBRD 599	6,475%	2002. – 2012.	KM	6.348.463	246.567
6.	EBRD 891*					7.509.908
6a	EBRD 12413 (dio ex 891)	Euribor+1%	2005. -2015.	EUR	1.398.082	993.774
7.	EBRD 35806	Euribor+1%	2009. – 2021.	EUR	18.997.877	29.415.656
8.	IDA 3071-BOS	0,75%	2008. – 2032.	SDR	4.581.573	9.568.921
9.	IDA 3534-BOS	Libor+0,75%	2011. – 2036.	SDR	6.763.574	8.924.060
10.	IDA 4197-BOS**	Euribor+0,75%	2011. – 2026.	SDR	600.000	935.493
I Ukupno kreditni u otplati						121.218.494
Kreditni u povlačenju:						
11.	EIB 23.871	Euribor+0,988% Euribor+0,710% Euribor+0,683%	2015. – 2036.	EUR	19.900.000	32.718.776
12.	KfW 2005 65 838	Euribor+1,4%	2014. – 2022.	EUR	10.000.000	-
13.	KfW 2007 65 933	Euribor+1,4%	2013. – 2021.	EUR	71.000.000	-
II Ukupno kreditni u povlačenju						32.718.776
Sveukupno:						153.937.270

Iskazane obaveze po kreditima u tabeli obuhvataju i kratkoročni dio obaveza po dugoročnim kreditima u iznosu od 9.817.986 KM.

Prema prezentiranim podacima Odjela za implementaciju međunarodnih kredita, kredit evropske banke za obnovu i razvoj EBRD broj 891 potpisan je 02.11.2000. godine i postao je efektivan 11.04.2002. godine. Pripadajući dio kredita za EP HZ HB iznosio je 12.582.563 EUR.

Kredit je namijenjen financiranju sustava SCADA/EMS i Telekomunikacije, uključujući i konzultantske usluge za nabavku spomenutog sustava.

Tri Elektroprivrede u Bosni i Hercegovini su dijelom svojih kredita financirale Elektroprijenos BiH i NOS BiH. Nakon što su pomenuta Društva postali pravni subjekti došlo je do potrebe za inoviranjem kreditnog sporazuma EBRD 891. Izvršeno je razgraničenje između JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, NOS-a BiH i Elektroprijenosa BiH i potpisana tablica razgraničenja 02.07.2007. godine, od strane ovlaštenih osoba Elektroprivrede HZ HB, NOS-a BiH i Elektroprijenosa BiH i to:

Kredit ukupno u EUR	EP HZ HB	ELEKTROPRIJENOS BiH	NOS BiH
12.582.563	1.398.820	10.001.709	1.182.033

Dana 13.12.2007. godine u prisutnosti predstavnika EBRD-a, predstavnika Ministarstva financija i tezora BiH, Ministarstva financija Federacije BiH i Republike Srpske te predstavnika JP Elektroprivrede HZ HB, JP Elektroprivrede BiH, Elektroprivrede Republike Srpske, Elektroprijenosa BiH i NOS-a BiH potpisan je Sporazum o otkazivanju povučenog i otplaćenog dijela kredita zaključno sa 31.12.2007. godine.

Novacijom kredita za Elektroprijenos BiH i NOS BiH sredstva su podijeljena na dva dijela: stari zajam (povučeni, a neotplaćeni dio do 31.12.2007. godine) i novi zajam (preostali iznos za povlačenje nakon 31.12.2007.godine).

Obveze Elektroprijenosa BiH-OP Mostar po kreditu EBRD 891 u poslovnim knjigama Elektroprivrede HZ HB iznose od 7.509.908 KM (3.839.755 EUR). Iznos se odnosi na povučena sredstva i otplate kredita koje je Elektroprivreda HZ HB izvršila u ime Elektroprijenosa BiH-OP Mostar do novacije kredita EBRD 891.

Potrebno je napomenuti da Elektroprivreda HZ HB u svojim knjigama ne vodi inovirani kredit EBRD 37972 budući da aplikacije po tom kreditu pravi Elektroprijenos BiH i plaća preuzete obveze po istom. Međutim JP Elektroprivrede HZ HB d.d. Mostar u svojim poslovnim knjigama vodi obveze prema Siemensu AG, (koji je i nakon inovacije kredita ispostavljao fakture na JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar) iako je po inoviranom kreditu 891 to obveza Elektroprijenosa BiH. Elektroprijenos BiH je izvršio plaćanje ispostavljenih faktura od Siemensu AG prema JP Elektroprivrede HZ HB d. d. Mostar dok JP Elektroprivrede HZ HB d. d. Mostar u svojim poslovnim knjigama iskazuje obvezu koja se odnosi na Elektroprijenos BiH. Iskazana obveza na dan 31.12.2011. godine prema Siemensu AG koja se odnosi na sustav SCADA/EMS i Telekomunikacije, a koju je izmirio Elektroprijenos BiH- OP Mostar nakon novacije kredita EBRD 891 iznosi 4.259.072 KM.

Tako da ukupne obveze koje se odnose na sustav SCADA/EMS i Telekomunikacije iskazane u poslovnim knjigama JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar iznose 11.768.980 KM i to kako je naprijed navedeno 7.509.908 KM se odnosi na povlačenja i otplate kredita koje je Elektroprivreda HZ HB izvršila u ime Elektroprijenosa BiH - OP Mostar do novacije kredita EBRD 891 i 4.259.072 KM su obveze koje se odnose na sustav SCADA/EMS i Telekomunikacije, a koje je izmirio Elektroprijenos BiH-OP Mostar nakon novacije kredita EBRD 891 prema Siemensu AG, a fakture su evidentirane u poslovnim knjigama JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar.

Društvo je evidentiralo obveze u svojim poslovnim knjigama u iznosu od 11.768.980 KM, a koje se odnose na obveze Elektroprijenos a.d. Banja Luka. Na navedeni propust skrenuli smo pažnju i u prethodnom revizorskom izvješću.

Kratkoročne obaveze u iznosu od **67.000.288 KM** odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu 46.468.888 KM, na tekući dio dugoročnih financijskih obveza 9.841.047 KM, na obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih 6.373.320 KM, na obveze za ostale poreze i druge dadžbine 2.252.929 KM (obveze za vodoprivredne naknade, za hidroakumulacije, obveze za porez na tvrtku, obveze za članarinu komorama, obveze za obnovljive izvore električne energije), na obveze za PDV 1.448.025 KM i na druge kratkoročne obveze 616.079 KM.

Pasivna vremenska razgraničenja 1.369.767 KM odnose se na obračunate troškove za kamatu, obračunata rezerviranja za neiskorišteni godišnji odmor, obaveze evidentirane po usaglašavanju stanja prema Elektroprijenosu a.d. Banja Luka.

Odložene porezne obveze u iznosu od 23.745.318 KM odnose se na 10% prenesenih obveza sukladno MRS 12 i MRS 16 paragraf 41.

U poslovnim knjigama, evidentirati obveze sukladno točki 60 do 64 Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća MRS.

4.7.1 Potencijalne obveze -Sudski sporovi

Prema predloženoj evidenciji o podnesenim tužbama Uprava je u 2011.godini pokrenula 1.122 tužbe protiv fizičkih i pravnih osoba za nenaplaćena potraživanja u iznosu od 32.281.357 KM.

Protiv Društva pokrenuto je 67 tužbi, od strane fizičkih i pravnih lica, u ukupnoj vrijednosti 3.050.471 KM. Međunarodnim računovodstvenim standardom 37 (MRS) je propisano da je Društvo dužno da izvrši rezerviranje za potencijalne obveze odnosno potencijalne rashode ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: kad pravna osoba ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obveza i kada se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Izvršeno je rezerviranje sredstava po osnovu sudskih sporova na dan 31.12.2011. godine u iznosu od 620.865 KM, a prema procjeni službe za pravne poslove.

4.8 Prihodi

Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 364.983.192 KM što je u odnosu na isti period prethodne godine manje za 18.007.927 KM ili 4,70 %.

Struktura iskazanih prihoda je:

Vrsta prihoda	31.12.2011.	31.12.2010.
Poslovni prihodi	352.302.817	369.597.550
Prihodi od financiranja	1.178.674	2.343.594
Ostali prihodi	11.501.702	11.049.975
UKUPNO:	364.983.192	382.991.119

Prihodi se iskazuju po fer vrijednosti u visini obračunatih isporuka proisteklih iz redovnih aktivnosti Društva i u visini dobitaka proisteklih iz drugih aktivnosti. Prihodi se prvenstveno ostvaruju prodajom električne energije domaćinstvima, industrijskim i ostalim korisnicima u Federaciji Bosni i Hercegovini. Priznaju se na temelju mjerenja stvarno utrošene električne energije isporučene kupcima, a na temelju tarifnih stavova određenih od Regulatorne komisije za električnu energiju Federacije BiH (FERK). Kamate zaračunate na nepodmirene tražbine s temelja prodaje električne energije (po dobivenim sudskim sporovima) priznaju se kao prihod razdoblja u kojem se naplate. Naknade za priključenje priznaju se kao prihod razdoblja u kojem se naplate. Cijene električne energije distributivnim potrošačima (direktni kupci-velepotrošači, domaćinstva i ostali tarifni kupci) određuje Regulatorna komisija za električnu energiju (FERK), sukladno Općim uvjetima za isporuku električne energije i Tarifnim stavovima za prodaju električne energije.

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu 352.302.817 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 17.294.733 KM ili 4,67%, a čine ih: prihodi od prodaje dobara i usluga na domaćem tržištu 339.959.025 KM; prihodi od prodaje dobara i usluga na ino tržištu 9.630.988 KM, te ostali poslovni prihodi 2.712.804 KM, u okviru kojih najveću stavku čine prihodi od donacija 2.691.311KM.

Prihodi od financiranja iskazani su u iznosu od 1.178.674 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.164.920 KM ili 49,7 %. Najznačajniji prihodi od financiranja su: prihodi od kamata 1.136.619 KM; prihodi od pozitivnih kursnih razlika 42.054 KM.

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 11.501.702 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 451.727 KM ili 4%. Najznačajniji ostali prihodi su: otpis obaveza, ukinuta rezerviranja i ostalo 6.112.544 KM (od čega najveće stavke čine: prihodi od rezerviranja neiskorištenih dana godišnjeg odmora 1.769.440 KM, prihodi od ukidanja rezerviranja za jubilarne nagrade 1.487.251 KM, prihodi od ukidanja rezerviranja po sudskim sporovima 786.334 KM, ostali prihodi- povrat carinskog evidentiranja 785.162 KM, prihodi od ukidanja rezerviranja za otpremnine 597.523 KM, prihodi od naplate štete od osiguravajućih društava 136.983 KM), prihodi/ dobiti iz osnova usklađivanja vrijednosti zaliha 2.782.544 KM i naplaćena otpisana potraživanja 2.518.076 KM.

4.9 Rashodi

U finansijskim izvješćima na 31.12.2011. godine iskazani su rashodi u ukupnom iznosu 379.977.867 KM. Struktura iskazanih rashoda je sljedeća:

Rashodi	31.12.2011.	31.12.2010.
Ukupni rashodi	379.977.867	342.244.603
Poslovni rashodi	366.516.482	297.073.242
Finansijski rashodi	4.911.134	2.979.887
Ostali rashodi i gubici	8.550.251	42.191.474

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu 366.516.482 KM i u odnosu na prošlu godinu veći su za 69.443.240 KM ili 23%, a čine ih: nabavna vrijednost prodane robe, materijalni troškovi, troškovi proizvodnih usluga, amortizacija, troškovi rezerviranja, nematerijalni troškovi i troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih, što je šire pojašnjeno u točki 5.9.1 Izvješća.

Struktura poslovnih rashoda je sljedeća:

Poslovni rashodi	366.516.482
Nabavna vrijednost	161.347.071
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	79.817.722
Materijalni troškovi	6.943.872
Troškovi proizvodnih usluga	42.708.035
Amortizacija	51.143.550
Troškovi rezerviranja	1.140.172
Nematerijalni troškovi	23.416.060

Nabavna vrijednost prodane robe iskazana je 161.347.071 KM što čini 44% poslovnih rashoda. Nabavka električne energije najvećim dijelom vršena je od veletrgovaca električnom energijom. Od JP Elektroprivrede BiH d.d Sarajevo nabavljeno je električne energije u vrijednosti 29.361.777 KM, a od Elektroprivrede Republike Srpske 5.084.732 KM, što čini 21%, nabavljene električne energije.

Nabavka električne energije uglavnom je vršena na slobodnom tržištu, bez adekvatnog nadzora Regulatorne komisije za električnu energiju (FERK) i bez adekvatnog nadzora Vlade FBiH. Mjerodavnost Regulatorne komisije između ostalog je:

- Nadzor i regulisanje odnosa između proizvodnje, distribucije i kupaca električne energije uključujući i trgovce električnom energijom.
- Regulisanje tržište električne energije na način da osiguraju transparentni i jednakopravni odnosi između svih sudionika.
- Stvaranje uslova za učinkovit, pouzdan i ekonomičan sistem proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom itd.
- Nadgledanje učinkovitosti mehanizama i procesa radi osiguranja razumne ravnoteže između potražnje i ponude električne energije i slično.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma (april 2009.godine) i na sjednici Doma naroda (jun 2009.godine) povodom razmatranja Informacije o stanju metalne, elektro i namjenske industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine, donio je Zaključak kojim se zadužuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine da provede sve potrebne aktivnosti, kako bi Parlament FBiH mogao usvojiti Zakon o električnoj energiji ili neki drugi akt po kome će Vlada FBiH imati mogućnost koordinacije i učešća u formiranju cijene električne energije sa ciljem pomoći izvozno orjentiranim i drugim privrednim društvima. Potrebno je zakonski regulisati, da se prvo električnom energijom podmire korisnici u Federaciji BiH, a tek tada da se može vršiti izvoz električne energije.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, a niti Regulatorna komisija za električnu energiju (FERK), nisu poduzeli mjere da se prvo električnom energijom podmire korisnici u Federaciji BiH, a tek potom, da se proizvedeni viškovi izvoze, što nije u skladu sa naprijed navedenim Zaključkom.

Materijalni troškovi u iznosu od 6.943.872 KM, čine troškovi utrošenih sirovina i materijala 2.109.205 KM, troškovi za utrošenu energiju i gorivo 1.342.132 KM, troškovi za utrošene rezervne dijelove 2.375.149 KM, troškovi otpisa sitnog inventara, ambalaže i auto guma 1.117.386 KM.

Troškovi proizvodnih usluga u iznosu od 42.708.035 KM, se odnose na troškove transportnih usluga (troškovi prenosa električne energije) 32.738.792 KM, na troškove usluga održavanja nekretnina postrojenja i opreme 8.969.714 KM, na ostale troškove (troškovi istraživanja i razvoja, troškovi zakupa, troškovi reklame i sponzorstva, troškovi usluga izrade i dorade učinaka i troškovi ostalih usluga 999.529 KM.

Troškovi obračunate amortizacije iznose 51.143.550 KM, a obračunava se linearnom metodom otpisa, na temelju procjenjenog vijeka trajanja sredstva za koje je izvršena revalorizacija. Za sredstva nabavljena nakon procjene vrijednosti, amortizacija se obračunava na temelju Nomenklature o razvrstavanju stalnih sredstava.

Troškovi rezerviranja u iznosu od 1.140.172 KM odnose se na rezerviranje za sudske sporove, za otpremnine i jubilarne nagrade, za ne iskorištene dane godišnjeg odmora sukladno MRS 19.

Nematerijalni troškovi u iznosu od 23.416.060 KM, odnose se na: troškove poreza, naknada i taksi u ukupnom iznosu 16.614.878 KM (doprinos za hidroakumulacije iznosi 13.774.351 KM, a ostalo se odnosi na vodoprivredne naknade, naknade za zaštitu voda, porez na tvrtku, sudske takse za utužene kupce, naknadu za zaštitu od požara, naknadu za korištenje radio signala), poštanske i telekomunikacijske usluge 2.469.000 KM, troškovi premija osiguranja imovine i djelatnika 2.120.970 KM, (od toga redovno osiguranje djelatnika 212.940 KM), troškovi članarina i ostalih doprinosa (članarina turističkoj zajednici, članarina gospodarskoj komori, članarina vanjskotrgovinskoj komori, naknada za FERK, naknada za DERK) 878.074 KM, troškovi neproizvodnih usluga (komunalne usluge, odvjetničke usluge, usluge revizije, usluge održavanja javnih površina, usluge vještačenja) 747.661 KM, troškovi reprezentacije 206.406 KM, troškovi platnog prometa 82.813 KM, ostali nematerijalni troškovi (troškovi oglasa, troškovi postupka prisilne naplate, špediterske usluge, usluge posredovanja, usluge kontrole kvalitete) u iznosu od 296.257 KM.

Financijski rashodi u iznosu od 4.911.134 KM, odnose se na kamate za dugoročne kredite, na zatezne kamate za dužničko povjerilačke odnose i na negativne tečajne razlike.

Ostali rashodi i gubici iznose 8.550.251 KM. U strukturi ostalih rashoda i gubitaka najveću stavku čine: ispravka vrijednosti potraživanja 5.807.311 KM, gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava 1.743.334 KM (**najveću stavku čini rashod srušenog građevinskog objekta knjigovodstvene vrijednosti 1.607.455 KM, na adresi Ul. Bleiburških žrtava bb u Mostaru, koji je nabavljen u prethodno godini, a Nadzorni odbor Društva, dao je suglasnost na rashodovanje na sjednici održanoj 20.02.2012.godine**), te ostali rashodi i gubici 999.606 KM (manjkovi materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, rashodi i gubici na zalihama).

4.9.1 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi uposlenih iskazani u bilanci uspjeha za 2011. godinu su u iznosu 79.817.122 KM.

Pregled ostvarenih troškova uposlenih prema prezentiranim podacima dan je u tabeli:

Ukupno: Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	79.817.122
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih	64.536.711
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih	14.385.505
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	899.506

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja odnose se na troškove plaća i naknada plaća zaposlenih, na troškove ostalih primanja i naknada prava zaposlenih i na troškove naknada ostalim fizičkim licima.

Troškove plaća i naknada plaća zaposlenih u iznosu od 64.536.711 KM, čine neto plaće, porez na plaću, doprinosi za MIO, doprinosi za zdravstvo i doprinosi za zapošljavanje.

Obračun plaća i naknada reguliran je Kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH“ broj: 61/07), Pravilnikom o plaćama iz travnja 2008. godine sa izmjenama i dopunama, (Pravilnik o plaćama) Pravilnikom o radu iz travnja 2008. godine sa izmjenama i dopunama, te pojedinačnim ugovorima o radu zaposlenika.

Osnovna plaća zaposlenika je proizvod neto satnice, koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta koje zaposlenik obavlja i ostvarenog fonda sati. Odlukom Uprave Društva se utvrđuje mjesečna bruto satnica, a ne neto i za 2011. godinu je utvrđena u iznosu od 4,4 KM.

Obračun plaće Upravi za 2011. godinu vršen je sukladno Odluci Nadzornog odbora od 07.05. 2009. godine, aktu Federalnog ministarstva energije rudarstva i industrije od 09.06.2009. godine te sukladno sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH. ("Sl. novine FBiH", broj: 12/09).

Navedenim aktima utvrđena je mjesečna neto plaća generalnom direktoru u visini 5, a za izvršne direktore u visini 4 prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca. Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije je svojim aktom od 15.12.2011. godine je dao saglasnost na visinu utvrđenih mjesečnih plaća Upravi.

Isplaćena plaća Direktor Društva za rujun 2011.godine iznosi 4.739 KM i to je ujedno i najveća neto plaća isplaćena u Društvu za taj mjesec, a najmanja neto plaća isplaćena za taj mjesec iznosi 1.132 KM. Prosječna neto plaća ostvarena u 2011. godini prema Izvješću o poslovanju iznosi 1.691 KM.

Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih iskazani su bilansu uspjeha u iznosu od 14.385.505 KM.

Struktura ostalih primanja i naknada prava zaposlenih	KM
Topli obrok	6.397.734
Troškovi prevoza u uposlenika	1.307.634
Troškovi regresa uposlenika	2.646.791
Izdaci za otpremnine	141.139
Izdaci za jubilarne nagrade	634.599
Izdaci za poklone djeci uposlenih	138.047
Izdaci za jednokratne pomoći umirovljenici	118.106
Izdaci za novčane pomoći	481.662
Izdaci za naknade za vjerske blagdane	1.917.178
Naknade za rad na terenu	11.088
Naknade za odvojen život	1.643
Naknada za stručno usavršavanje i stručnu literaturu	309.521
Dnevnice za službeni put u zemlji i troškovi smještaja	164.743
Dnevnice za službeni put u inozemstvu i troškovi smještaja	115.620

Topli obrok u iznosu od 6.397.734 KM, se obračunava temeljem Odluke Direktora Društva, a sukladno Pravilniku o plaćama i za 2011. godinu isplaćen je u iznosu od 15,95 do 16,53 po danu.

Troškovi prijevoza zaposlenika u iznosu od 1.307.634 KM odnose se na usluge prijevoza na posao i sa posla. Prema Kolektivnom ugovoru elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH i Pravilniku o plaćama, zaposleniku kojem nije organiziran prijevoz na posao i sa posla, a čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada više od 2 km do 120 km ima pravo na naknadu troškova prijevoza u visini troškova javnim, odnosno gradskim prometom. Međutim, prema Zakonu o porezu na dohodak i prema Pravilniku o primjeni zakona o porezu na dohodak, naknada troškova prijevoza se može priznati u visini cijene karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prijevoza, a najviše do iznosa cijene jedne i pol mjesečne karte u javnom prometu na odobrenoj relaciji. Društvo nije usuglasilo svoj interni akt sa zakonskom odredbom te troškove prijevoza priznaje različito, pojedinim zaposlenicima na istoj relaciji, i u visini cijene dnevne karte različitih prijevozničkih kuća, što je uvećalo navedene troškove.

Troškovi regresa uposlenika iznose 2.646.791 KM. Obračun i isplata naknade za regres je izvršena temeljem Odluke Uprave Društva od 24.04.2011.godine, u visini od 70% prosječne plaće uposlenika ostvarene za posljednja 3 mjeseca, a minimalno u iznosu od 70 % prosječne plaće Društva ostvarene u posljednja 3 mjeseca, a isplata je izvršena u iznosu od 810 KM do 3.223 KM.

Izdaci za naknade za vjerske blagdane iznose 1.917.178 KM. Obračun i isplata je izvršena temeljem Odluke Uprave Društva od 31.11.2011. godine kojom je utvrđena visina naknade u iznosu od 730 KM po

zaposleniku, iako je Društvo Rebalansom plana predvidjelo gubitak, te gubitak iskazalo godišnjem obračunu za 2011. godinu. Društvo je izvršilo obračun poreza i doprinosa na naknade za vjerske blagdane sukladno Zakonu o porezu na dohodak. Ne možemo potvrditi opravdanost isplate navedenih troškova.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima u iznosu od 895.506 KM odnose na: troškove naknada odbora i komisija 377.941 KM (naknade Nadzornom odboru, Odboru za reviziju, naknade članovima Skupštine Društva, naknada Direktor Odjela interne revizije) i na troškove naknada ostalim fizičkim licima 517.565 KM (najveći dio se odnosi na troškove stipendija 491.966 KM, a preostali dio od 25.600 KM se odnosi na intelektualne usluge i usluge ugovora o djelu).

Obračun naknada Nadzornom odboru vrši se sukladno Zakonu o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja Institucija u FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH (Sl. Novine FBiH broj 12/09) i sukladno aktu Federalnog ministarstva energetike, rudarstva i industrije od 09.06.2009. godine i ugovorima o angažmanu, kojim je regulisano da Predsjedniku Nadzornog odbora pripada **mjesečna naknada u visini od dvije prosječne isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u FBiH** u prethodna 3 mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Članovima Nadzornog odbora ta naknada iznosi 80 % naknade Predsjednika Nadzornog odbora.

Naknada predsjedniku Nadzornog odbora za rujan 2011. godine iznosi 1.639 KM, a članovima Nadzornog odbora 1.311 KM.

Sukladno aktu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (resorno ministarstvo) od 09.06.2009. godine predsjedniku Odbora za reviziju pripada mjesečna naknada u visini 50% naknade predsjednika Nadzornog odbora, a članovima Odbora za reviziju naknada iznosi 50% naknade članova Nadzornog odbora.

Naknada Predsjedniku Odbora za reviziju za prosinac 2011. godine iznosi 821 KM, a članovima Odbora za reviziju 657 KM.

Obračun naknada za rukovodioca Odjela za internu reviziju sukladno Ugovoru o obavljanju dužnosti se vršio mjesečno u iznosu od jedne prosječno isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom, ostvarene u FBiH. Za lipanj 2011. godine je isplaćena u iznosu od 814 KM.

Prema Pravilniku o načinu korištenja službenih vozila, Predsjednik Nadzornog odbora, iako nije zaposlenik Društva, koristi službeno vozilo bez ograničenja. Prema Napatku o izdavanju i vođenju putnog naloga i pravdanju utroška goriva postoji obveza popunjavanja putnog naloga za svako vozilo. Navedene odredbe internih akata Predsjednik Nadzornog odbora nije poštovao (nije popunjavo putni nalog), **te se ne može potvrditi da su troškovi goriva za vozilo koje je koristio Predsjednik Nadzornog odbora i koji su mjesečno iznosili oko 700 KM** (primjer mjesec rujan 2011. godine) u svrhu poslovnih aktivnosti. Osim toga prema Odluci Uprave Društva od 11.03. 2011. godine Predsjedniku Nadzornog odbora pripada naknada za troškove mobilne mreže u visini od 200 KM mjesečno.

Za navedene troškova goriva i mobilne mreže trebalo je uvećati naknadu Predsjedniku Nadzornog odbora sukladno odredbama Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja Institucija u FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH (Sl. Novine FBiH broj 12/09).

Društvo je za 2011. godinu iskazalo gubitak u iznosu 14.994.675 KM, a prema Poreznoj bilanci na ime primanja zaposlenih koji su porezno nepriznati isplaćeno je 2.586.497 KM (oporezivi iznos jubilarnih nagrada, regresa, premija osiguranja djelatnika, pokloni djeci djelatnika, naknada za vjerske blagdane i naknade u slučaju smrti uposlenika).

Na temelju naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je trošenje sredstava bilo racionalno i u poslovne svrhe: Društvo je iskazalo negativan financijski rezultat, a pored porezno nepriznatih rashoda ne možemo potvrditi ni opravdanost porezno priznatih rashoda u iznosu od 2.616.109 KM (naknade za vjerske blagdane 1.008.654 KM, te rashod građevinskog objekta, nabavljenog u prethodnoj godini 1.607.455 KM). Nadležni navedeno pravdaju Kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u FBiH, kojim je regulirano da poslodavac može uposlenicima isplatiti naknadu za vjerske, nacionalne i državne blagdane, što znači da navedana odredba nije imperativne naravi.

Uprava i Nadzorni odbor Društva trebaju poduzeti sve aktivnosti kako bi trošenje sredstava bilo racionalno i u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti, sukladno zakonskim propisima i internim aktima Društva.

4.10 Financijski rezultat

Društvo je u financijskim izvješćima za 2011. godinu iskazalo negativan financijski rezultat (gubitak) u iznosu od 14.994.675 KM.

Skupština Društva, na prijedlog Nadzornog odbora Društva, je dana 28.06.2012. godine donijela Odluku o načinu pokrića iskazanog gubitka u iznosu od 14.994.675 KM i to: iz neraspoređene dobiti ranijih godina 8.381.339 KM i iz rezervi Društva 6.613.337 KM.

4.11 Javne nabave

Organizacijske jedinice Društva na temelju gospodarskog plana utvrđuju svoje planove nabave i podnose prijedloge za provođenje postupka nabave. Prijedloge za provođenje postupka nabave podnose Izvršni direktori organizacijskih jedinica putem Sektora za nabave i podnose se Upravi Društva. Prijedlog dostavljen od organizacijskih dijelova sadrži sve relevantne podatke za predmet nabave (tehničku specifikaciju, troškovnik sa tehničkim specifikacijama, procijenjenu vrijednost, planirano vrijeme za postupak nabave i planirano vrijeme za realizaciju, prijedlog člana Povjerenstva ispred tog organizacijskog dijela). Nakon prijema prijedloga Sektor nabave sastavlja obrazac «Mišljenje» u kojem utvrđuje je li prijedlog sadrži sve bitne elemente i utvrđuje najprimjereniji postupak nabave. Prijedlog sa svim priložima i mišljenje Sektor nabave dostavlja na suglasnost Izvršnom direktoru za financijsko računovodstvene poslove i Izvršnom direktoru za pravne, kadrovske i opće poslove. Nakon potpisanog mišljenja Sektor za nabave priprema prijedlog teksta odluke o pokretanju postupka i zajedno sa prijedlogom za provođenje postupka dostavlja Upravi na odobrenje. Uprava donosi Odluku o pokretanju postupka.

Mj.	Otvoreni postupak		Konkurentski		Pregovarački bez o.		Direktni sporazum		Izuzeto iz Zakona		Ukupno	
	Br	vrijednost	br	vrijednost	br	vrijednost	br	vrijednost	Br	vrijednost	Br	vrijednost
I	12	1.027.420	7	153.609	3	85.326	4	21.291	7	75.655	33	1.363.302
II	11	1.533.678	3	64.918	1	5.006	0	0	2	244.215	17	1.847.818
III	9	1.327.294	5	168.772	3	142.940	10	35.464	0	0	27	1.674.470
IV	15	5.536.635	13	298.861	1	150.012	1	5.100	4	130.193	34	6.120.801
V	16	2.646.299	12	363.272	1	7.921	5	24.115	1	6.000	35	3.047.608
VI	17	4.776.185	3	87.000	0	0	2	8.416	0	0	22	4.871.601
VII	11	4.019.624	15	396.406	1	20.000	4	19.516	2	4.050	33	4.459.596
VIII	17	3.958.606	14	269.059	4	110.717	3	15.541	0	0	38	4.353.923
IX	22	11.791.384	9	228.034	2	453.012	7	36.159	1	498.285	41	13.006.875
X	8	4.049.334	10	249.395	1	74.516	5	22.251	0	0	24	4.395.496
XI	5	615.233	4	110.737	0	0	6	30.742	0	0	15	756.712
XII	8	1.932.478	3	135.908	1	9.578	1	4.000	0	0	13	2.081.965
UKUPNO	151	43.214.172	98	2.525.973	18	1.059.029	48	222.596	17	958.398	332	47.980.168

Izvršili smo uvid u dokumentaciju vezanu za provedbu postupka slijedećih nabavki:

- Zamjena upravljanja kranovima u CHE Čapljinina- otvoreni postupak (ugovor zaključen sa AX Soling d.o.o. Grude u vrijednosti od 511.233 KM);
- SICAM HV DBC- pregovarački bez obavijesti (ugovor sklopljen sa Siemens d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 37.820 KM);
- Autobusi- otvoreni postupak (ugovor zaključen sa Auto Lijanovići d.o.o. Mostar u vrijednosti od 570.000 KM);
- Cestar s dizalicom (vozilo)- otvoreni postupak (ugovor zaključen sa M.R.M. d.o.o. Ljubuški u vrijednosti od 758.250 KM);
- Uredski materijal i potrošni materijal za printere, fax aparate, foto i kopir aparate- otvoreni uz međunarodnu objavu (ugovor sa Antonio Commerce d.o.o. Mostar u vri. od 689.810 KM);
- Nabava materijala za elektroenergetske objekte sa ugradnjom za DP Jug- Pogon Livno- otvoreni postupak (ugovor sklopljen sa Dalekovod d.o.o. Mostar u vri. od 623.067 KM);

- Elektronička brojila električne energije i komunikacijska oprema za opremanje mjernih mjesta- otvoreni uz međunarodnu objavu (ugovor sklopljen sa Dalekovod d.o.o. Mostar u vrijednosti 5.296.815 KM);
- Vodiči i podzemni kablovi do 1 kV- otvoreni uz međunarodnu objavu (ugovor sklopljen sa Elektro Milas d.o.o. Ljubuški u vrijednosti od 702.392 KM);
- Energetski transformatori- otvoreni uz međunarodnu objavu (ugovor sklopljen sa Dalekovod d.o.o. Mostar u vrijednosti od 814.457 KM);
- Nabava elektromaterijala za elektroenergetske objekte u DP Jug Pogon Mostar sa ugradnjom- otvoreni uz međunarodnu objavu (ugo. sklopljen sa Dalekovod d.o.o. Mostar 987.709 KM);
- Servisiranje i baždarenje brojila električne energije- otvoreni postupak (ugovor sklopljen sa Elektrokontrolor HZHB d.o.o. Čapljina u vrijednosti od 852.500 KM);
- Sanacija dijafragme na nasutom dijelu brane HE Mostar- otvoreni postupak (ugovor sklopljen sa Geosonda d.o.o. Zenica u vrijednosti od 952.923 KM);
- Izgradnja Poslovnog objekta s parterom u Tomislavgradu-otvoreni postupak (ugovor sa Konzorcij: KROR d.o.o. Posušje, Dalekovod d.o.o. Mostar i I.P.N. d.o.o. Posušje u vrijednosti od 1.796.190 KM);
- Izvođenje nepredviđenih radova na sanaciji dovodnog kanala i gornjeg kompenzacijskog kanala CHE Čapljina- pregovarački bez objave (ugovor sa Konzorcij: GP Toming d.o.o. Grude, Pušina d.o.o. Grude i Geotehnika 94 d.o.o. Mostar u vrijednosti od 129.780 KM).

Izvršili smo uvid u dokumentaciju vezano za poništene postupke slijedećih nabavki:

- Nabava i ugradnja čistilice za rešetku na ulaznoj građevini HE Peć Mlini- otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 800.000 KM;
- Bager 3,5- 4 t- otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 110.000 KM;
- Auto gume- otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 111.500 KM;
- Energetski srednjenaponski kablovi do 35 kV- otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 255.245 KM;
- Isporuka, montaža, ispitivanje i puštanje u pogon blok transformatora u HE Jajce II- otvoreni postupak uz međunarodnu objavu, procijenjene vrijednosti 1.800.000 KM;
- Sistematski liječnički pregledi uposlenika- otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 1.176.160 (10 LOT-ova-po gradovima);
- Servisiranje i održavanje uređaja za klimatizaciju- otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 688.000 KM;
- Izrada projektne dokumentacije za izgradnju sustava SCADA/DMS/OMS i pripadajućeg komunikacijskog sustava- otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 400.000 KM.

Izvršili smo uvid u dokumentaciju vezano za postupke nabavki izuzetih iz Zakona:

- Kupnja elektroenergetskih objekata: trafostanica 1000kVA; srednjonaponski priključni kabelski vod 10(20) kV I niskonaponski kabelski priključak duljine 80m, u vrijednosti 172.690,88 KM;
- Kupnja nekretnine u Grudama (livada, površine 602m² i šuma površine 4621 m²) I kupnja nekretnine u Širokom Brijegu (zasjek, gradilište površine 42 m²) , u vrijednosti od 498.285 KM;
- Kupnja elektroenergetskih objekata- srednjenaponskog 24 kV postrojenja I srednjenaponskog kabelskog odcjepnog voda 10(20) kV, u vrijednosti 38.186 KM;
- Zakup zatvorenog prostora- zgrada “Dekorativa” d.d. 510 m² u Prozoru- Rami, u vrijednosti 1.530 KM mjesečno;
- Zakup prostora za smještaj telekomunikacijskih uređaja i opreme u “Zajednici radioamatera HB u Mostaru, u vrijednosti 500 KM mjesečno;
- Zakup otvorenog prostora u krugu društva “International” d.o.o. Ljubuški, za obavljanje poslovne djelatnosti, u vrijednosti 647,45 KM mjesečno;
- Zakup slakdišnog prostora koji se nalazi u sklopu “Uređaja za pročišćavanje otpadnih voda” Grude, u vrijednosti 900 KM mjesečno.

Uvidom u tendersku dokumentaciju i procedure postupaka nabavki utvrdili smo da se postupalo prema usvojenim politikama i da su u revidiranim postupcima ispoštovane procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama BiH i njegovim provedbenim aktima.

4.12 Vanbilančna evidencija

Vanbilančna evidencija u financijskim izvješćima iskazana je u iznosu od 328.855.813 KM, a odnosi se na evidentiranih 50% vrijednosti dvije hidroelektrane:

- HE Grabovica 115.474.831 KM (50% vrijednosti objekta),
- HE Salakovac 211.244.889 KM (50% vrijednosti objekta) i na vrijednost evidentiranih rashodovanih stalnih sredstava po popisu na dan 31.12.2011.godine, u iznosu od 2.136.093 KM.

Po saznanjima odgovornih, navedene hidroelektrane se u 100% iznosu vode u aktivnoj bilanci JP Elektroprivreda BiH, Sarajevo.

4.13 Proces IT sustav

Ključni radni i poslovni procesi u Društvu su podržani modernim softverskim rješenjima koji se izvršavaju na IT infrastrukturi društva baziranoj na klijent server računalnim mrežama i Microsoftovim tehnologijama.

Aplikativni sustav HEP billing podržava proces obračuna i naplate potrošnje električne energije svim kategorijama potrošača. Softver je baziran na Internet tehnologijama, baze podataka centralizirane i aplikacijama se pristupa iputem Internet preglednika. Sustav se kontinuirano dograđuje za nove funkcionalnosti. Društvo nema pravo raspolaganja izvornim kodom softvera i održavanje i razvoj softvera vrši firma autor (IN2 d.o.o) što je regulirano ugovorom.

U dijelu automatiziranja očitavanja potrošnje el.energije društvo kontinuirano vrši zamjenu mjerača potrošnje i implementaciju automatskih daljinskih očitavača potrošnje el energije, kao i ručnih očitavača (hand held). U vrijeme vršenja revizije podaci sa očitavača se koriste na način da se prepisuju na očitavke liste sa kojih se zatim unose u sustav i dalje obrađuju. Proces očitavanja stanja el. energije na trafostanicama je najvećim dijelom automatiziran.

Sustavom je podržan proces otpisa nenaplaćenih potraživanja starijih od godinu dana sukladno napatku za izvještajnu godinu. Otpisi se vrše jednom godišnje na kraju poslovne godine za sva potraživanja starija od godinu dana koja ispunila uvjet za otpis u tijeku godine. U analitikama kupaca (potrošača) u sustavu HEPbilling se ne evidentira podatak o otpisanim potraživanjima.

Za podršku procesu poslovnog izvješćivanja se koristi BIIn2-Warehouse rješenje u kojem se iz skladišta podataka (data warehouse) generiraju potrebna izvješća. Društvo raspolaze vlasničkim pravima nad izvornim kodom softvera. Održavanje i razvoj vrši firma autor što je regulirano ugovorom.

Ključni računovodstveni procesi su podržani sustavom za upravljanje financijama FIMS kompanije SAP AEG. Implementirani su moduli financijsko računovodstvo (FI), računovodstvo stalnih sredstava(FA), upavljačko računovodstvo(CO), upravljanje materijalima(MM) i prodaja i distribucija(SD). Održavanje i razvoj sustava vrši eksterna firma sukladno poslovniku u okviru ugovora o održavanju. IT osoblje službe razvoja društva vrši administriranje i razvoj dijela sustava. Prijenosi podataka iz drugih sustava su automatizirani.

Za podršku procesu evidencija kadrova i obračuna plata se koristi softversko rješenje (KEP) izrađeno tehnologijama koji se više ne razvijaju. Softverska aplikacija instalirana na više lokacija po organizacionim dijelovima u kojim se koristi. Osim nemogućnosti izrade konsolidovanih izvješća na nivou kompanije softver ne sadržava i dio bitnih podataka iz dosjea zaposlenika i kao takav ne podržava procese na adekvatan način.

Implementacija softvera za upravljanje kadrovima HeRMeS

Društvo je nakon provedenog postupka javne nabavke i izbora najpovoljnijeg ponuđača početkom izvještajne godine započelo aktivnosti na implementaciji softvera za upravljanje kadrovima sa rokovima završetka do kraja godine. Prema usvojenom planu implementacije izvršena je analiza procesa, nakon čega

je i izvršeno fakturiranje i plaćanje prvog dijela ugovorene cijene. Kako je HeRMeS gotov softverski paket bilo je potrebno izvršiti prilagođavanje softvera procesima kadrova i obračuna plata u Društvu. U provedenim analizama procesa u Društvu ustanovljeno je značajno odstupanje u odnosu na procese u softverskom rješenju –samo je 6 od 26 procesa bio prihvatljivo i implementator je bio obavezan izvršiti potrebna prilagođavanja softvera u fazi izrade konceptualnog dizajna. Način na koji je to urađeno je predmet sporenja između Društva i implementatora što je i uticalo na dalji tijek implementacijskih aktivnosti. I pored neslaganja oko usklađenosti softvera sa procesima implementator je instalirao softver na testni, a zatim i na produkcijski server. Po isteku ugovorenih rokova isporučena je dokumentacija i planovi za preostale aktivnosti: migracije podataka iz prethodnog softversko rješenja (KEP) i uporedna obrada plata u mjesecu maju mjesecu tekuće godine. Implementator sustava firma TehloLogica iz Sofije je ispostavila i fakturu za preostale ugovorene obaveze plaćanja. Društvo nije izvršilo plaćanja preostalih obaveza iz ugovora o implementaciji.

Izvršiti uvid u relevantnu dokumentaciju, funkcionalnih zahtjeva i softverske funkcionalnosti i iznaći adekvatno rješenje kako bi se proces upravljanja kadrovima informatički adekvatno podržao u svrhu efikasnog ekonomičnog i efektivnog poslovanja.

Provođenje IT preporuka

Na osnovu prezentirane dokumentacije dio preporuka date u revizijskom izvješću pretzhodne godine su dijelimično implementirane.

Prezentiran nam je Nacrt dokumenta strategija IT razvoja. U dokumentu su date kratkoročne i dugoročne smjernice razvoja IS Društva. Potrebna je dorada dokumenta na način da dokument ima vremensku odrednicu, dovoljno elemenata za izradu operativnih planova na godišnjem nivou. Takođe dokument treba da je usvojen i potpisan od strane menadžmenta

Društvo je povezivanjem računalnih resursa dijela poslovnica u jedinstvenu domenu ostvarilo tehnološki preduvjet za postavljanje svih dijelova sustava na isti nivo sigurnosti primjenom iste sigurnosne politike za sve članove domene.

Analize IT rizika, plan kontinuiteta posla i disaster recovery plana prezentirani su samo za FMIS (SAP) sustav.

Za izradu interne web stranice Društva formirano je povjerenstvo sa zadatkom da izvrši analizu potreba organizacijskih dijelova za sadržajima za objavu i predloži organizaciju i tehničko rješenje. Povjerenstvo je izvršilo potrebne analize, predložilo tehnološko rješenje i zbog iskazanih zahtjeva organizacionih dijelova pokrenulo inicijativu za izradu internog web portala, što je i prezentiralo menadžmentu na usvajanje i donošenje odluke o uspostavljanju E-knjžnice. Iako uz predloženu open source platformu i interne IT resurse implementacija mogla izvršiti bez značajnijih sredstava menadžment Društva nije donio odluku i aktivnosti na uspostavi nisu poduzimane do kraja izvještajne godine.

Društvo nije ispoštovalo preporuke u dijelu osiguranja adekvatnih kontrola okruženja u prostoriji za server (protivpožarna zaštita), kao i softvera za monitoring aktivnosti korisnika sustava, samoprocjene.

S obzirom na značaj Društva i resursa kojim upravlja smatramo bitnim da se iznađe način da se osiguraju resursi za provođenje preporuka kako bio se zaštitila imovina Društva, procesi odvijali u sigurnom IT okruženju i osigurala neprekidnost rada ključnih IT sustava i adekvatno upravljalo IT rizicima.

Preporučujemo doradu dokumenta nacrta strategija IT razvoja i usvajanja od strane menadžmenta. Preporučujemo analize IT sigurnosnih rizika, implementaciju adekvatnih kontrola okruženja, monitoringa aktivnosti korisnika, planova kontinuiteta posla i oporavka nakon katastrofe za sve ključne sustave.

Preporučujemo uspostavi interne web stranice (E-knjžnica) kao i web portala Društva u svrhu osiguranja dostupnosti raspoloživost informacija putem modernog sredstva komuniciranja.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Javno poduzeće „Elektroprivreda HZ HB“ d.d, Mostar očitovao se dopisom broj: I-5627/12 od 17.08.2012. godine na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2011. godinu. U navedenom očitovanju Javno poduzeće „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar je istaklo kao generalnu primjedbu, da se u Nacrtu izvješća o reviziji finansijskih izvješća za 2011. godinu, spominje poslovanje za 2012. godinu, što smatraju neopravdanim, te da navedeni Nacrt, nije sačinjen sukladno revizorskim standardima.

Revizorski tim je obavljajući reviziju finansijskih izvješća za 2011. godinu, uočio određene propuste koji su se nastavili i u 2012.godini, a isti nisu utjecali na izražavanje mišljenja o izvršenoj reviziji finansijskim izvješća za 2011.godinu. Revizija je urađena sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH („Sl. novine FBiH“ broj 22/06) i Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih revizorskih institucija ISSAI („Sl. glasnik BiH“ broj 38/11). Revizorski tim cijeni da treba ukazati na uočene propuste, jer su slijed propusta iz revidiranog perioda, sukladno standardu ISSAI 100. točka 39. f), koji citiramo: „izvještavanje o svim drugim pitanjima koja se pojavljuju ili se odnose na reviziju, a Vrhovna revizorska institucija (VRI) smatra da ih treba objaviti“.

Za manji broj nalaza prihvaćena su obrazloženja i inkorporirana u konačan tekst Izvješća.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec

Vodja tima:

Mira Pažin, viši revizor, dipl.oec

Članovi Tima:

Rabija Sokolović, revizor, dipl.oec.

Nina Šunjić, pom.u fin.rev., dipl.oec.

Derviša Harbaš, viši revizor za IT